

**V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

pročišćeni tekst

Odbor za Statut i poslovnik Skupštine Virovitičko-podravske županije

1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni

1.1. Opće odredbe

Članak 1.

Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i podjelom na izgrađena (i namijenjena gradnji), kultivirana i prirodna područja.

Razgraničenje površina po namjeni i korištenju ovim je planom određeno načelno i dalje se nedvojbeno vrši: u planovima užeg područja temeljem stručnih podloga i kriterija iz posebnih propisa, odluka, rješenja i drugih akata, te aktima o proglašenju zaštitnih šuma i šuma posebne namjene, zaštićenih dijelova prirode i kulturne baštine, zaštite izvorišta, područja i dijelova ugroženog okoliša.

Razgraničenje treba provesti rubom katastarske čestice ili granicom primjene određenog režima korištenja, odnosno prostornim djelnicama formiranih stvorenih i prirodnih cjelina.

Unutar razgraničenih prostora/površina koje su određene ovim Planom, mogu se planirati manji prostori izdvojene namjene, a prema kriterijima Zakona o prostornom uređenju i gradnji, posebnih Zakona i ovim Odredbama za provođenje.

Članak 2.

Koridori za infrastrukturne sustave utvrđeni ovim planom smatraju se načelno određenim trasama te prostorom širine 2500 m simetrično u odnosu na os prikazanu u kartografskim prikazima, unutar kojeg se može u daljnjoj izradi vršiti usuglašavanje trase i drugih korisnika prostora.“

Članak 3.

Ovim planom je izvršena podjela prostora Županije na funkcionalne cjeline (mikroregije i prostorne cjeline sličnih funkcionalnih karakteristika) za koje se utvrđuju posebne mjere uređenja prostora i razvoja:

- prostori sa vrlo velikim i velikim ograničenjima u prostoru,
- prostori malih gustoća naseljenosti i izrazito negativnih demografskih procesa,
- prostori zahvaćeni ratom,
- prostori Papuka, Bilogore i duž toka rijeke Drave, kao područja posebnih oblika turističke ponude,
- prostori za potrebe obrane.

1.2. Razgraničenja prostora naselja

Članak 4.

Razgraničenje površina naselja utvrđuje se PPUO/G određivanjem:

- građevinskog područja naselja,
  - izdvojenog dijela građevinskog područja naselja nastalog djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja
  - izdvojenog građevinskog područja izvan naselja gospodarske namjene bez stanovanja (proizvodnja, ugostiteljstvo i turizam, sport) i groblja,
- a prema kriterijima iz poglavlja 5. ovih Odredbi za provođenje.

Članak 5.

Unutar građevinskog područja naselja moraju se razgraničiti izgrađeni i neizgrađeni dio, te prostor/površine infrastrukturnih koridora i građevina državnog i županijskog značaja.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Prostor prema namjeni određen je kao građevinsko područje koje obuhvaća prostor za izgradnju u funkciji stanovanja i svih drugih spojivih funkcija sukladnih važnosti i značenju naselja kao što su radne zone, trgovina, zdravstvo, prosvjeta, kultura, šport, uprava, servisi i slično.

1.3. Razgraničenja prostora izvan građevinskog područja

Članak 6.

Prostori/površine izvan građevinskog područja prema namjeni za razvoj i uređenje dijele se na:

- površine infrastrukturnih sustava
- površine za gospodarsku namjenu koja prati eksploataciju mineralnih sirovina
- površine za zdravstvenu i športsko-rekreativnu namjenu
- površine za poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
- površine šuma (gospodarske šume, zaštitne šume i šume posebne namjene)
- ostalo poljoprivredno tlo i šumsko zemljište
- vodne površine
- površine za eksploataciju mineralnih sirovina
- površine posebne namjene (potrebe obrane i dr.)

Članak 7.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova potrebno je utvrditi uvjete za izgradnju pojedinih vrsta objekata izvan građevinskih područja i to na temelju slijedećih odredbi:

- građevine koje se grade izvan građevinskog područja moraju se locirati, projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumarsku proizvodnju te korištenje drugih objekata i sadržaja, kao i da ne ugrožavaju vrijednosti prirodne i graditeljske baštine te okoliša,
- za stupove elektroničke komunikacijske mreže mogu se osigurati čestice i izvan građevinskih područja u skladu s racionalnim korištenjem i zaštitom prostora, uz uvjet da jedan samostojeći antenski stup koriste svi operatori.
- utvrditi način postupanja s postojećim objektima koji se nalaze izvan građevinskih područja,
- utvrditi takve uvjete kojima će se onemogućiti neprikladna izgradnja na kontaktu šume i nižih brežuljaka, krajobrazno istaknutim područjima, u blizini vodotoka i vodnih površina i sl.

Članak 8.

Prostor za sve vrste zgrada koje se grade izvan građevinskog područja određen je ovim Planom, osim za manje pojedinačne pomoćne zgrade (vinogradarske kućice u vinogradima, spremišta voća u voćnjacima, spremišta alata, staklenike, plastenike i sl. zgrade).

Članak 9.

U prostorima za športsko-rekreativnu namjenu mogu se planirati športsko-rekreativne građevine, te građevine zdravstvene namjene i manji ugostiteljski objekti u funkciji športsko-rekreativne namjene.

U prostorima za ugostiteljsko-turističku namjenu mogu se planirati građevine zdravstvene namjene, te građevine za šport i rekreaciju u funkciji ugostiteljsko-turističke namjene.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

U prostorima posebne namjene (manji dio vojnog poligona „Gakovo“) zabranjena je bilo kakva izgradnja, a postojeći objekti mogu se rekonstruirati isključivo uz suglasnost nadležnog ministarstva.

Članak 10.

Vrste objekata i sadržaja koji se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu (ovisno o pojedinim razredima) određene su člankom 11.

Vrste objekata i sadržaja koji se mogu graditi u šumama i šumskom zemljištu (ovisno o namjeni šuma i šumskog zemljišta) određene su člankom 12.

1.4. Razgraničenja obradivog tla

Članak 11.

Prema osnovnim namjenama kultivirana područja (poljoprivredno tlo osnovne namjene) u Županiji dijele se na:

1. **Osobito vrijedno obradivo tlo** obuhvaća područja s naročitom sposobnošću agrarne proizvodnje u kojima je namjena strogo određena (isključiva). Ova namjena obuhvaća tla najvišeg razreda na području Županije i moguće ju je mijenjati samo u slučajevima predviđenim Zakonom o poljoprivrednom zemljištu i Zakonom o prostornom uređenju i gradnji. Izuzetak su područja ove namjene uz rijeku Dravu čija se namjena može mijenjati ovisno o konačnom stavu vezanom uz planiranje eventualne izgradnje vodnih stepenica, koji treba utvrditi na državnoj razini.
2. **Vrijedno obradivo tlo** obuhvaća poljoprivredno zemljište čija je namjena također strogo određena (isključiva). Izuzeci u kojima se omogućava korištenje zemljišta označenog kao vrijedno obradivo tlo za nepoljoprivredne svrhe određeni su Zakonom o poljoprivrednom zemljištu te Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.
3. **Ostala obradiva tla**, kao osnovna namjena, predstavljaju mozaik poljoprivrednih zemljišta slabije kvalitete koji uključuje i manje izgrađene površine drugih namjena.
4. **Ostalo poljoprivredno tlo** predstavlja koridor bivše pruge Virovitica-Barcs, koji je planiran za privođenje namjeni infrastrukturnog sustava.

1.5. Razgraničenje šumskog područja i vodnog prostora

Članak 12.

Šume prema namjeni u ovom planu su:

- gospodarske šume (uz očuvanje i unapređenje njihovih općekorisnih funkcija koriste se za proizvodnju šumskih proizvoda)
- zaštitne šume (prvenstveno služe za zaštitu zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine)
- šume posebne namjene (šume i dijelovi šuma registrirani za proizvodnju šumskog sjemena; šume unutar zaštićenih područja ili prirodnih vrijednosti zaštićene na temelju propisa o zaštiti prirode; šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi, potrebama obrane RH te potrebama utvrđenim posebnim propisima)

U šumi i/ili na šumskom zemljištu mogu se graditi građevine sukladno odredbama Zakona o šumama, ali samo ako to zbog tehničkih ili ekonomskih uvjeta nije moguće planirati izvan šume, odnosno šumskog zemljišta.

Članak 13.

Vodni prostor podijeljen je na vodotoke, kanale, ribnjake i brdske retencije i akumulacije.

Namjena vodnog prostora je određena, osim planirane akumulacije Lukavac i ne može se mijenjati u prostornim planovima užeg područja.

Izuzetak je tok rijeke Drave čija će namjena ovisiti o konačnom stavu vezanom uz eventualnu izgradnju vodnih stepenica, koji treba utvrditi na državnoj razini. Do trenutka privođenja ovog prostora konačnoj namjeni, moguće je njegovo korištenje, sukladno utvrđenim namjenama uz zabranu izgradnje čvrstih objekata, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vodnih građevina za melioracije (odvodnju i navodnjavanje), uključujući crpne stanice i drugo na prostoru koji bi bio poplavljen eventualnom izgradnjom vodnih stepenica.

Za precizno utvrđivanje prostornog položaja, oblika i granica brdskih retencija i akumulacija nužna su dodatna istraživanja sa posebnim naglaskom na zaštitu od bujica i poplava te na navodnjavanje, u skladu sa zakonskim propisima.

Mogući načini korištenja voda utvrđeni su Zakonom o vodama. Prostornim planom županije dozvoljava se mogućnost korištenja i u rekreacijske te slične svrhe, kao i za navodnjavanje, ako je to spojivo s osnovnim načinima korištenja, te ukoliko se dokumentacijom dokaže da to korištenje neće utjecati na osnovno korištenje.

1.6. Razine dopustivosti građenja u odnosu na zaštitu prostora

Članak 14.

U odnosu na osjetljivost prostora, njegovu podobnost i prihvatljivost za određene aktivnosti glede prirodnih obilježja i sustava, utvrđuju se tri razine dopustivosti:

1. I razina - područje zabrane:

U ovom području nije dozvoljena nova gradnja

- na osobito vrijednom poljoprivrednom tlu,
- na prostoru prirodnih inundacijskih područja, odnosno 20 m od nožice nasipa,
-

Iznimno, zabrana se ne odnosi na infrastrukturu, ali uz izvođenje posebnih mjera zaštite i to samo u slučaju ako je zamjensko rješenje neopravdano skupo, te na crpne stanice u sustavu navodnjavanja.

- Nije dozvoljena prenamjena osobito vrijednog obradivog poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno zemljište iz bilo kojeg razloga (građevinski zahvati i sl.), a zapuštene poljoprivredne površine potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni ili ih treba pošumiti.

Iznimno, zabrana se ne odnosi na infrastrukturu, ali uz izvođenje posebnih mjera zaštite i to samo u slučaju ako je zamjensko rješenje neopravdano skupo.

2. II razina – područje ograničene gradnje i regulative:

U ovom području dozvoljena je gradnja, uvažavajući posebne zaštitne mjere i uvjete uređenja prostora:

- III zaštitne zone vodocrpilišta,
- vrijedna poljoprivredna tla
- zaštićena područja i područja planirana za stavljanje pod zaštitu prema Zakonu o zaštiti prirode i ovim Planom
- pojas do 50 m od ruba šume.

3. III razina - ostalo područje:

Dozvoljena je gradnja uz uvjete iz ovih Odredbi.

2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju

Članak 15.

PPŽ-e utvrđuje prostor za smještaj planiranih građevina od važnosti za Državu na području Županije.

Prostori za smještaj građevina od važnosti za Državu i Županiju detaljno se određuju stručnim podlogama.

Članak 16.

Na temelju Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, drugih propisa te interesa i potreba Županije, PPŽ utvrđuje dijelove prostora Županije za:

- prometne, energetske i vodne građevine (određeno u poglavlju 6. ovih Odredbi),
- građevine za postupanje s otpadom (određeno u poglavlju 9. ovih Odredbi),
- športsko-rekreacijske, turističke i ugostiteljske građevine (određeno u članku 45. ovih Odredbi),
- građevine za eksploataciju mineralnih i energetskih sirovina (određeno u članku 22. ovih Odredbi),
- građevine za potrebe obrane

Članak 17.

Uvjeti za smještaj građevina od važnosti za Državu i Županiju koje se grade ili rekonstruiraju unutar građevinskih područja (infrastruktura, proizvodne građevine, slobodna bescarinska zona i robno-transportno središte, športsko-rekreacijske, turističke i ugostiteljske građevine, te građevine unutar povijesne urbanističke cjeline grada Virovitice) odredit će se planovima užeg područja i stručnim podlogama, a za građevine od interesa obrane neovisno gdje se nalaze ili će se nalaziti uvažavajući uvjete i smjernice nadležnog tijela.

Članak 18.

Na prostoru Županije sukladno Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđuju se moguće lokacije za prikupljališta opasnog otpada u prostoru Slatine, Orahovice, Voćina i Pitomače te prikupljalište sa skladištenjem u prostoru Virovitice.

Prikupljališta se moraju naći u sklopu zone za koju je utvrđena mogućnost formiranja deponije.

3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru

3.1. Općenito

Članak 19.

Uređenje i izgradnja odgovarajućih sadržaja za gospodarsku namjenu provodi se tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja poštujući gradnju danog područja, tj. lokalnog ambijenta.

Zona gospodarske namjene sadrži industrijske građevine uključujući i građevine za potrebe proizvodnje obnovljivih izvora energije te oporabu, građevine za gospodarenje i obradu otpada, infrastrukturne građevine, skladišta, servise, zanatsku proizvodnju, odnosno građevine čiste industrije i druge proizvodnje te skladišta i servise koji svojim postojanjem i radom podržavaju razvitak naselja.

Hidroenergetska postrojenja, postrojenja za eksploataciju mineralnih sirovina i druga postrojenja i djelatnosti, koja su vezana na iskorištenje prirodnih resursa, uključujući i pogone za proizvodnju obnovljivih izvora energije, lociraju se izvan građevinskog područja.

Unutar postojećih eksploatacijskih polja dozvoljena je izgradnja postrojenja za eksploataciju, a područje i uvjeti izgradnje odredit će se planovima užeg područja.

3.2. Industrijski sadržaji

Članak 20.

Zone malog gospodarstva i poduzetništva te obrtničke djelatnosti smještavaju se u građevinska područja i/ili izdvojena građevinska područja gospodarske namjene – proizvodne.

Prostorni razmještaj tih područja prikazan je na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora kao izdvojeno građevinsko područje gospodarske namjene (proizvodne).

Područja veća od 25 ha i/ili od važnosti za Županiju prikazana su približnom površinom, a manja od 25 ha simbolima koji su postavljeni uz naselja u kojima je u PPUO/G moguće utvrditi izdvojena građevinska područja gospodarske namjene.

Prvenstveno treba iskorištavati i popunjavati postojeće industrijske i druge zone namijenjene ovim djelatnostima, s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura u njima te spriječi neopravdano zauzimanje novih površina.

Članak 21.

Potrebno je poticati disperziju djelatnosti uz lokalne centre s ciljem aktiviranja neiskorištenih potencijala i jačanja policentrične strukture gradova i naselja. U tom cilju nužno je ubrzati razvoj gospodarstva u gradskim naseljima kako bi jačanjem njihovih funkcija u prostoru i stvaranjem pretpostavki za postupno poprimanje obilježja gradova srednje veličine zauzeli svoje važno mjesto i ulogu žarišta i nositelja razvitka okolnog prostora u policentričnoj mreži gradova Županije.

Potrebno je poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1.000 stanovnika s ciljem da ta naselja unapređuju svoja razvojna i urbana obilježja i ostvare svoje planirano mjesto i ulogu u mreži naselja i mreži žarišta i podžarišta razvitka u prostoru.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

3.3. Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina

Članak 22.

Djelatnosti rudarstva i eksploatacije mineralnih sirovina smještavaju se uz ležišta sirovina prema geološko-rudarskoj osnovi i programu razvoja te djelatnosti.

Članak 23.

Postojeća eksploatacijska polja koja imaju odobrenje za izvođenje rudarskih radova - rudarsku koncesiju temeljem Studije potencijalnosti mineralnih sirovina Virovitičko-podravske županije, Zagreb 1998.god. (Službeni glasnik Virovitičko-podravske županije br.3/07) i temeljem Studije gospodarenja mineralnim i energetskim sirovinama na području Virovitičko-podravske županije iz 2010. godine (Službeni glasnik Virovitičko-podravske županije br.1/10) su:

JLS	Naziv eksploatacijskog polja	vrsta mineralnih sirovina	Površina (cca u ha)	Oznaka
Orahovica	Hercegovac	tehničko-građevni kamen	28,3	Ep-1
Orahovica	Oršulica Kosa	tehničko-građevni kamen	39,8	Ep-2
Orahovica	Brenzberg-Točak	tehničko-građevni kamen	43,0	Ep-3
Orahovica	Žervanjska	tehničko-građevni kamen	34,2	Ep-4
Orahovica	Hercegovac II	tehničko-građevni kamen	3,7	Ep-5
Voćin	Jovanovica	tehničko-građevni kamen	6,5	Ep-6
Voćin	Trešnjevica	tehničko-građevni kamen	2,2	Ep-7
Voćin	Buk (Hum)	tehničko-građevni kamen	14,2	Ep-8
Virovitica	Bilo	ciglarska i keramička glina	5,5	Ep-9
Slatina	Sladojevci	ciglarska i keramička glina	26,2	Ep-10
Orahovica	Orahovica	ciglarska i keramička glina	0,3	Ep-11
Orahovica	Orahovica I (Krečnik)	ciglarska i keramička glina	16,4	Ep-12
Lukač	Prodorina	građevni pijesak i šljunak	13,3	Ep-13
Lukač	Prodorina II	građevni pijesak i šljunak	36,6	Ep-14
Lukač	Ribnjak*	građevni pijesak i šljunak	3,5	Ep-15
Lukač	Drava*	građevni pijesak i šljunak	3,8	Ep-16
Lukač	Katinka*	građevni pijesak i šljunak	8,0	Ep-17
Špišić Bukovica, Virovitica	Lješćara	građevni pijesak i šljunak	13,3	Ep-18
Špišić Bukovica	Bok	građevni pijesak i šljunak	3,0	Ep-19

Postojeća eksploatacijska polja iz stavka 1 ovog članka označena su u kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora ovog Plana. Moguća je daljnja eksploatacija, osim „Katinka“ (EP 1-17), na cijeloj površini eksploatacijskog polja navedenoj u prethodnom stavku ovog članka uz uvjete propisane zakonskim odredbama i odredbama u PPUO/G.

U postojećem eksploatacijskom polju „Katinka“ (EP-17), koje se nalazi u obuhvatu Regionalnog parka Mura-Drava, koje nema rudarsku koncesiju, nije dozvoljena eksploatacija do donošenja PPPPO Regionalni park Mura-Drava.

Dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamijeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša, sukladno odredbama iz PPUO/G.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Članak 23.a

Istražna prostori mineralnih sirovina su:

JLS	Naziv istražnog prostora	vrsta mineralnih sirovina	Površina (cca u ha)	Oznaka
Pitomača	Širine	tehničko-građevni kamen i/ili građevni pijesak i šljunak	318,8	Ex-1
Pitomača	Babičanka	tehničko-građevni kamen i/ili građevni pijesak i šljunak	31,3	Ex-2
Virovitica	Dokmanovac	ciglarska i keramička glina	58,3	Ex-3
Suhopolje	Cabuna (Žubrica)	tehničko-građevni kamen i/ili građevni pijesak i šljunak	31,5	Ex-4
Slatina	Stublovac	tehničko-građevni kamen i/ili građevni pijesak i šljunak	5,3	Ex-5
Orahovica	Petrov Vrh	tehničko-građevni kamen i/ili građevni pijesak i šljunak	9,13	Ex-6

Prenamjena istražnih prostora iz prethodnog stavka, izuzev „Širine“ (EX-1), u eksploatacijska polja moguća je bez izmjene ovog Plana, ukoliko ispunjavaju odgovarajuće propisane zahtjeve i pod uvjetom da su u skladu s posebnim propisima, osnovnim smjernicama iz ovog Plana o zaštiti okoliša i krajobraznih vrijednosti prostora, te ako su planirana PPUO/G.

Eventualna prenamjena istražnog prostora „Širine“ (Ex-1) u eksploatacijsko polje moguća je isključivo kroz postupak donošenja PPPPO Regionalni park Mura-Drava.

Prostori za istraživanje mineralnih sirovina označeni su u Kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja i zaštite prostora i 3.1.3. Mineralne i energetske sirovine i obnovljivi izvori energije. Na ovim prostorima dozvoljeno je provesti istraživanja u svrhu otvaranja novih eksploatacijskih polja, koja se moraju planirati kroz Izmjene i dopune ovog Plana.

Članak 24.

Postojeća eksploatacijska polja (bušotine) ugljikovodika EPU (nafte i plina) prikazane su kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora ovog Plana i to:

JLS	Naziv eksploatacijskog polja	vrsta energetskih sirovina	Površina* (cca u ha)	Oznaka
Pitomača	Kalinovac	ugljikovodik EPU	9587	Ep-20
Pitomača, Špišić Bukovica	Stari Gradac	ugljikovodik EPU	4040	Ep-21
Pitomača	Bilogora	ugljikovodik EPU	7400	Ep-22
Suhopolje	Pepelana	ugljikovodik EPU	2000	Ep-23
Suhopolje	Cabuna (Levinovac)	ugljikovodik EPU	450	Ep-24
Zdenci	Bokšić-Klokočevci	ugljikovodik EPU	9425	Ep-25
Zdenci, Crnac	Crnac	ugljikovodik EPU	3625	Ep-26
Zdenci	Beničanci	ugljikovodik EPU	4200	Ep-27

* Površina iskazana u tablici je ukupna površina eksploatacijskog polja, od kojeg je samo dio na području Virovitičko-podravске županije

U postojećim eksploatacijskim poljima dozvoljena je eksploatacija.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Istražni prostori „Gakovo“ i „Dravica“ označeni su u Kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja i zaštite prostora i 3.1.3. Mineralne i energetske sirovine i obnovljivi izvori energije.

JLS	Naziv eksploatacijskog polja	vrsta energetskih sirovina	Površina (cca u ha)	Oznaka
Špišić Bukovica	Gakovo	ugljikovodik EPU	894,0 *49,5	Ex-7
Čađavica	Dravica	ugljikovodik EPU	**1,6 ***15732,0	Ex-8

- * površina na području VPŽ
- ** površina istražne bušotine
- *** ukupna površina istražnog prostora

Istražni prostori iz prethodnog stavka ovog članka mogu se, bez izmjene ovog Plana, prenamijeniti u eksploatacijska polja ukoliko istražni prostor ispunjava odgovarajuće propisane zahtjeve, pod uvjetom da je u skladu s propisima o rudarstvu, osnovnim smjernicama iz ovog Plana o zaštiti okoliša i krajobraznih vrijednosti prostora, te ako je planirano u PPUO/G.

Na cijelom području Županije moguće je istraživati stanje rezervi nafte i plina.

Nova eksploatacijska polja nafte i plina moraju biti planirana kroz Izmjenu i dopunu ovog Plana, izuzev onih unutar istražnog prostora „Gakovo“ (Ex-7) i „Dravica“ (Ex-8).

Članak 25.

Djelatnosti eksploatacije geotermalnih voda i mineralnih sirovina (treset, metali, nemetali, kamen) smještavaju se na područja u kojima se utvrdi stupanj potencijalnosti mineralnih sirovina čija eksploatacija je ekonomski opravdana.

Eksploatacija sirovina mora se temeljiti na detaljnoj razradi načina korištenja prostora.

Članak 26.

Svako eksploatacijsko polje mora imati definiranu namjenu površina nakon sanacije te postupke sanacije polja nakon njegovog zatvaranja što je određeno Rudarskim projektom u skladu sa Zakonom o rudarstvu.

Članak 27.

Postojeća nesanirana pozajmišta i napuštena eksploatacijska polja mogu se eksploatirati isključivo u svrhu sanacije uz uvjete propisane zakonskim odredbama i odredbama u PPUO/G.

Prostori koji će biti zahvaćeni eksploatacijom u svrhu sanacije mogu biti iznositi najviše 10% od ranije degradiranog prostora na kojem se vršila eksploatacija za građevni pijesak i šljunak, ciglarsku i keramičku glinu, odnosno 20% za tehničko-građevni kamen.

Sanacija mora obuhvatiti osiguranje stabilnosti kosina i okolnog terena eksploatacijskih polja te ozelenjivanje ili neki drugi postupak uklapanja u okoliš i prenamjenu u površine druge namjene (šume, livade i sl.), a kod vodenih površina nastalih eksploatacijom ublažavanje dubina i uređenje obala i pristupa jezerima.

3.4. Poljodjelstvo

Članak 28.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Razvoj poljodjelstva treba temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljodjelskom gospodarstvu, uključujući i farmerski tip gospodarstva.

3.4.1. Ribnjaci

Članak 29.

Izgradnja novih ribnjaka i pratećih objekata za uzgoj ribe moguća je isključivo na poljoprivrednom zemljištu katastarskih kultura: močvara, trstika, napuštenih korita i rukavaca rijeka te neplodnog tla.

Članak 30.

Ribnjak mora biti u vezi s protočnom vodom. odgovarajuće kvalitete koje mora biti dovoljno za sve potrebe ribnjaka u svim fazama uzgoja riba.

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi je 3 ha, za uzgoj konzumne ribe je 5 ha, a može se koristiti isključivo za uzgoj ribe.

Maksimalni iskop za ribnjak je na dubinu do 2,50 m.

Udaljenost ribnjaka od susjednih parcela mora biti takva da ne utječe na vodni režim susjednog obradivog zemljišta, ovisno o strukturi tla.

Članak 31.

Na ostalom poljoprivrednom zemljištu, izuzev zemljišta koje se ne može prenamijeniti, izgradnja ribnjaka moguća je samo uz dozvolu nadležnog ureda i elaborata o ekonomskoj opravdanosti.

3.4.2. Objekti u funkciji poljoprivrede

Članak 32.

Izgradnja objekata u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti izvan građevinskog područja utvrđuje se ovisno o veličini posjeda te vrsti i intenzitetu djelatnosti, na temelju kriterija PPUO/G, te smjernica i preporuka ovih Odredbi za provođenje.

Članak 33.

Dopustivu izgradnju građevina izvan naselja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, moguće je planirati na posjedu primjerene veličine, a za stočarsku i peradarsku proizvodnju iznad minimalnog broja uvjetnih grla.

U slučaju da nije ispunjen uvjet o primjerenoj veličini posjeda ili minimalnom broju uvjetnih grla, izgradnju izvan naselja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti moguće je dozvoliti na temelju programa o namjeravanim ulaganjima kojima se dokazuje opravdanost izgradnje.

Prilikom izgradnje potrebno je ispuniti sve propisane uvjete zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

Članak 34.

Opravdanost izgradnje farme temelji se na programu o namjeravanim ulaganjima u kojem je minimalno potrebno prikazati:

- površinu poljoprivrednog zemljišta predviđenu za korištenje
- vrste poljoprivredne proizvodnje koje će se organizirati na zemljištu
- broj i okvirna veličina potrebnih građevina ovisno o vrsti i količini namjeravane poljoprivredne proizvodnje i obrade
- područje namjeravane izgradnje građevina s predviđenim razmještajem na farmi
- pristup na javne ceste te potreba za prometnom i komunalnom infrastrukturom

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- moguću turističku ponudu seljačkog domaćinstva (seoski turizam), ako se predviđa
- zaštitu okoliša

Članak 35.

Zgrade koje se mogu graditi u sklopu farme su:

- stambene za potrebe vlasnika ili korisnika farme i uposlenih djelatnika na farmi
- gospodarske za potrebe biljne i stočarske proizvodnje na farmi
- građevine za proizvodnju i korištenje obnovljivih izvora energije
- poslovno-turističke za potrebe seoskog turizma
- proizvodno-obrtničke za potrebe prerade i pakiranja poljoprivrednih proizvoda proizvedenih pretežito na farmi.

Članak 36.

Građevine farme ne mogu se graditi na katastarskoj čestici koja nema osiguran pristup s javne ceste.

Članak 37.

Zgrade poljoprivrednog gospodarstva za obavljanje intenzivne ratarske djelatnosti moraju od građevinskog područja naselja biti udaljene najmanje 50 m od građevinskog područja naselja.

Članak 38.

Gospodarske zgrade namijenjene intenzivnoj poljoprivrednoj djelatnosti mogu se planirati na odgovarajućoj udaljenosti od javnih cesta i to najmanje:

- 100 m od državnih cesta
- 50 m od županijskih cesta
- 25 m od lokalnih cesta

Članak 39.

Preporuka za minimalni broj uvjetnih grla temeljem kojeg se može planirati izgradnja građevina za uzgoj stoke i peradi izvan granica građevinskog područja iznosi 8 uvjetnih grla.

Preporuka za minimalnu udaljenost gospodarskih zgrada za stočarsku i peradarsku proizvodnju od građevinskog područja naselja su slijedeće:

Broj uvjetnih grla	Min. udaljenost (m)	Broj uvjetnih grla	Min. udaljenost (m)
8 – 30	20	201 – 300	200
31 – 100	50	301 – 400	250
101 – 200	100	401 – 800 i više	300

Članak 40.

Vinogradarstvo, voćarstvo i povrtlarstvo potrebno je razvijati kao obiteljsko gospodarstvo. Moguće su i kombinacije sa stočarskom, odnosno ratarskom proizvodnjom.

Članak 41.

Preporuke za minimalnu veličinu posjeda na kojem se planira izgradnja građevina izvan naselja u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, ovisno o vrsti i intenzitetu poljoprivredne djelatnosti, su:

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- za intenzivnu ratarsku djelatnost - 10 ha
- za uzgoj voća ili voća i povrća - 2 ha
- za povrtlarstvo - 1 ha
- za vinogradarstvo - 2 ha
- za cvijeće - 1 ha

U voćnjacima, vinogradima i povrtnjacima koji su formirani kao obiteljska gospodarstva, na površinama jednakim ili većim od navedenih u stavku 1. ovog članka moguće je planirati nadstrešnice za potrebe privremenog skladištenja poljoprivrednih proizvoda.

Planirana izgradnja u vinogradima i voćnjacima mora biti odgovarajuće namjene, oblika i veličine, što se utvrđuje uvjetima za izgradnju u PPUO/G.

Etažna visina objekata u vinogradima i voćnjacima ne može biti veća od prizemlja - uz mogućnost izvedbe potkrovlja i podruma.

Za vinograd minimalne veličine može se planirati građevina unutar koje su smješteni svi potrebni i mogući sadržaji (prerada, vinarija, degustacijsko-enološki sadržaj).

Za povrtnjak i voćnjak minimalne veličine ili veći, moguće je planirati izgradnju hladnjače.

Na površinama manjim od utvrđenih za voćnjake, vinograde i povrtnjake moguće je planirati izgradnju klijeti i spremišta za voće samo unutar zona hobi vrtova/vinograda/voćnjaka pod uvjetom da je PPUO/G odredio prikladno područje, uvažavajući obveze zaštite okoliša i krajobraza, te da je utvrdio propozicije načina gradnje, uvjeta smještaja i oblikovanja građevina na parceli.

Sve građevine čija je gradnja moguća uz vinograd, voćnjak ili povrtnjak potrebno je u prostoru smjestiti i oblikovati na način da ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti.

3.5. Šumarstvo

Članak 42.

Racionalnim gospodarenjem prostorom mora se ograničiti smanjenje šumskih površina kao i zahvati kojima se narušavaju prirodni uvjeti u staništima. U svim studijama i elaboratima o utjecaju građevina na okoliš posebnu pozornost treba posvetiti mogućem negativnom utjecaju na šume i šumsko zemljište te u istima predvidjeti potrebite mjere za smanjenje (eliminiranje) tih utjecaja.

Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti mora se temeljiti na načelu održivog gospodarenja.

Gospodarenje šumama (osobito privatnim) s gledišta korištenja i zaštite prostora treba unaprijediti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke u cilju naglašavanja općekorisnih funkcija šuma i održanja ekološke ravnoteže u prostoru.

Šumama i šumskim zemljištima na šumskogospodarskom području gospodari se na temelju šumskogospodarskih planova koji utvrđuju uvjete za skladno korištenje šuma i šumskog zemljišta i zahvate u tom prostoru, potreban opseg uzgoja i zaštite šuma, mogući stupanj iskorištenja te uvjete za gospodarenje životinjskim svijetom.

Članak 43.

U PPUO/G treba propisati konkretne mjere u smislu zabrane krčenja te zadržavanja šumaraka i živica koji se sporadično prepleću s površinama druge namjene.

Poželjno je pošumljivati, odnosno izvršiti prenamjenu zemljišta u šumska na slijedećim površinama:

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- najužoj zaštitnoj vodocrpilišnoj zoni (I i II)
- području budućeg vodocrpilišta
- području uz koridore brzih cesta i autocesta
- nekvalitetnom poljoprivrednom zemljištu nižih razreda
- predjelima uz vodotoke i sl. izvan pojasa potrebnog za radove održavanja voda

Članak 44.

Šume i šumska zemljišta mogu se koristiti na način i prema uvjetima propisanim Zakonom o šumama.

U cilju zadržavanja površina pod šumom, u gospodarskim jedinicama potrebno je spriječiti širenje poljoprivrednih i drugih površina na štetu nizinskih šuma.

Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja potrebno je uskladiti s mjerama zaštite i drugim smjernicama koje su načelno propisane u članku 12. te poglavljima 7. i 8. ovih Odredbi za provođenje.

3.6. Turizam

Članak 45.

Razvoj turizma s gledišta korištenja prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je uz:

- a) gradove/naselja (Virovitica, Slatina, Orahovica, Pitomača i Voćin)
- b) lokalitet Grudnjak, lovište te uzgajalište divljih pataka uz ribnjak
- c) vjerski turizam s naglaskom na razvoj u Voćinu i Gradini
- d) lovna područja
- e) seoski turizam: ruralna područja prema interesu privatnih poduzetnika
- f) područje uz rijeku Dravu
- g) eko-park Slatina
- h) cijeli niz raznovrsnih atraktivnih šumskih, brdskih i brežuljkastih predjela, voda tekućica i akumulacija pogodnih za šport i rekreaciju:
  - park prirode "Papuk"
  - park šumu Jankovac
  - športsko-rekreativne cjeline/područja s mogućnošću organiziranja konjičkog športa, izgradnje golf igrališta i skijališta
  - izletničko-športsko-rekreativni centar "Jezera" – jezera južno od Virovitice s kupalištem, rekreacijom na vodi, vježbalištem, športskim ribolovom, piknikom u prirodi, ugostiteljstvom na otvorenom i drugim sličnim sadržajima
  - izletničko-rekreativno-ribolovni kompleks s mogućnošću kampiranja i pratećom ugostiteljskom ponudom na rijeci Dravi kod Križnice
  - izletničko-rekreativni centar kod Orahovice - umjetne jezerske površine za rekreacijski i športski ribolov s mogućnošću piknika u prirodi i pratećim ugostiteljskim sadržajima pretežito na otvorenom
  - višenamjenski rekreativni centar uz geotermalne izvore
  - arheološko selo
  - izletničko-rekreativni centar s kupalištem na području Djedovice i mogućnošću za razvitak zdravstvenog turizma temeljenog na kvaliteti i čistoći planinskog zraka
  - turističko-športsko rekreacijski centar uz akumulacije Javorica i Slanac kod Slatine
  - turističko-športsko rekreacijski centri uz sve akumulacije i retencije

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Članak 46.

Uređenje i izgradnju odgovarajućih sadržaja potrebno je provoditi tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja poštivajući gradnju danog područja, odnosno lokalnog ambijenta.

Članak 47.

Područja na kojima je u PPUO/G moguće utvrditi izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene (ugostiteljsko-turističke i športsko-rekreacijske) prikazane su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora. Područja ugostiteljsko-turističke i športsko rekreacijske namjene veće od 25 ha i/ili od važnosti za Županiju prikazane su približnom površinom i označena simbolima, a manja od 25 ha prikazana su simbolima.

Područja ugostiteljsko-turističke namjene su:

	naziv/JLS	maksimalna površina (ha)	namjena (oznaka)	maksimalni broj kreveta (kom)	izgrađeno/ neizgrađeno
1.	UT zona „Aršanjski vinogradi“/Pitomača	66,0	T5	60	djelomično
2.	UT zona „Otrovanski breg“/Pitomača	54,0	T5	60	djelomično
3.	UT zona „Goričke“/Pitomača	2,6	T5	10	djelomično
4.	UT zona „Zidine“/Špišić Bukovica	52,0	T2	30	neizgrađeno
5.	Hotel „Mozart“/Špišić Bukovica	3,00	T1	50	izgrađeno
6.	UT zona „Milanovac“/Virovitica	64,5	T2	200	neizgrađeno
7.	UT zona „Jezera“/Virovitica	26,5	T1, T2	300	neizgrađeno
8.	UT zona „Jasenaš“/Virovitica	24,00	T2	40	neizgrađeno
9.	UT zona „Karika“/Gradina	1,4	T2	10	izgrađeno
10.	UT zona „Budakovac“/Gradina	10,00	T5	30	djelomično
11.	UT zona „Zanoš“/Sopje	1,5	T5	20	izgrađeno
12.	UT zona „Sopje“/Sopje	2,0	T5	20	izgrađeno
13.	UT zona „Višnjica“/Sopje	2,1	T1	100	izgrađeno
14.	UT zona „Vaška Ada“/Sopje	1,0	T5	10	izgrađeno
15.	UT zona „Bobrovac“/Sopje	1,0	T5	10	izgrađeno
16.	UT zona „Slatina 1“/Slatina	2,0	T2, T5	20	neizgrađeno
17.	UT zona „Slatina 2“/Slatina	2,0	T2, T5	20	neizgrađeno
18.	UT zona „Javorica“/Slatina	8,0	T1, T2, T3, T5	200	neizgrađeno
19.	UT zona „Marinijanš“/Slatina	17,6	T1, T2, T3	150	neizgrađeno
20.	UT zona „Slatinski Lipovac 1“/Slatina	9,2	T2, T3, T5	20	neizgrađeno
21.	UT zona „Slatinski Lipovac 2“/Slatina	24,0	T2, T3, T5	50	neizgrađeno
22.	UT zona „Ivanbrijeg“/Slatina	23,0	T1, T2, T3, T5	60	neizgrađeno
23.	UT zona „Slanac“/Slatina	24,0	T1, T2, T3, T5	100	neizgrađeno
24.	UT zona „Klokočevac 1“/Voćin	31,0	T1, T2	200	neizgrađeno
25.	UT zona „Dolnji ribnjaci“/Voćin	1,00	T5	10	izgrađeno
26.	UT zona „Noskovačka Dubrava“/Čađavica	2,5	T5	10	izgrađeno
27.	UT zona „Slavonski dvori“/Čađavica	4,2	T5	30	djelomično
28.	UT zona „Donje Bazije“/Čađavica	2,2	T5	10	djelomično
29.	UT zona „Jankovac“/Čačinci	1,8	T1	100	izgrađeno
30.	UT zona „Jarčište“/Orahovica	30,4	T2	200	neizgrađeno
31.	UT zona „Popnjača“/Orahovica	12,8	T2	100	neizgrađeno
32.	UT zona „Nova Jošava“/Orahovica	35,0	T2	150	djelomično

**V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**

33.	UT zona „Šumeđe 1“/Orahovica	20,0	T2	100	djelomično
34.	UT zona „Šumeđe 2“/Orahovica	20,6	T2	100	djelomično
35.	UT zona „Kapetanuša“/Orahovica	8,6	T2	100	neizgrađeno
36.	UT zona „Jezero Hercegovac-Ružica grad“/Orahovica	35,00	T1, T2, T3	300	djelomično
37.	UT zona „Drokanovo brdo“/Suhopolje	10,00	T2	20	neizgrađeno
38.	UT zona „Ružino Vrelo“/Pitomača	3,00	T2, T5	50	neizgrađeno
39.	UT zona „Sveti Juraj“/Virovitica	4,00	T2	50	neizgrađeno

U zonama koje imaju oznaku „T“ mogu se organizirati Zakonom utvrđeni sadržaji ugostiteljsko-turističke namjene odnosno: T1-hotel, T2-turističko naselje, T3-autokamp i kamp, T5 ostala ugostiteljsko turistička područja vezana uz seoski turizam i/ili gospodarsku djelatnost vinarstva, podrumarstva, voćarstva, ribarstva i sl.

U zonama u kojima je omogućeno više načina korištenja (T1, T2, T3 i/ili T5) primjenjuju se oni kriteriji koji se odnose na način/načine korištenja određene planovima užeg područja.

Na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora označeni su i pojedinačni objekti od važnosti za Županiju (T4) kao turistički punktovi, odnosno izdvojene lokacije koje predstavljaju specifični oblik turističke ponude, a koji trebaju biti izuzetak u prostoru na lokacijama posebne vrijednosti i u ambijentu koji nije determiniran drugim vrstama izgradnje.

Za zone koje imaju oznaku T4 i T5 odnose se na pružanje ugostiteljsko-turističke usluge uz neku drugu djelatnost, ne planiraju se izdvojena građevinska područja, već se radi o zahvatima u prostoru koji se po svojoj namjeni grade izvan građevinskog područja naselja.

UT „Trešnjevica“/Voćin (maksimalna površina 0,5 ha) i UT „Petrov vrh“/Orahovica (maksimalna površina 0,5 ha) sa oznakama T4 određuju se kao turistički punktovi bez smještajnih kapaciteta.

Izuzetak su već formirana građevinska područja koja su prikazana u slijedećoj tablici:

	naziv/JLS	maksimalna površina (ha)	namjena (oznaka)	maksimalni broj kreveta (kom)	izgrađeno/ neizgrađeno
1.	UT „Lovački dom“/Pitomača	0,3	T4	/	izgrađeno
2..	UT „Kinkovo“/Špišić Bukovica	0,5	T4	20	izgrađeno
3..	UT „LD Jastreb“/Lukač	1,1	T4	15	izgrađeno
4.	UT „Turski grad“/Slatina	2,4	T4	10	izgrađeno
5.	UT „Djedovica“/Voćin	1,6	T4	15	izgrađeno

Područja športsko-rekreacijske namjene su:

	naziv/JLS	maksimalna površina (ha)	namjena (oznaka)	maksimalni broj kreveta (kom)
1.	ŠR zona „Razlev“/Pitomača	4,5	R2	/
2.	ŠR zona „Križnica“/Pitomača	3,0	R5	/

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

3.	ŠR zona „Širine“/Pitomača	10,00	R5	/
4.	ŠR zona „Lendava“/Špišić Bukovica	15,00	R5	/
5.	ŠR zona „Golf“/Virovitica	30,7	R1	/
6.	ŠR zona „Jezera“/Virovitica	400,00	R2,R3, R5	100
7.	ŠR zona „Budakovac“/Gradina	10,00	R5	30
8.	ŠR zona „Rušani“/Gradina	2,6	R5	/
9.	ŠR zona „Novi Gradac“/Gradina	7,4	R5	/
10.	ŠR zona „Sopje“/Sopje	24,0	R5	/
11.	ŠR zona „Vaška“/Sopje	3,4	R5	/
12.	ŠR zona „Novaki“/Sopje	2,1	R5	/
13.	ŠR zona „Sopjanska Greda“/Sopje	3,5	R5	/
14.	ŠR zona „Josipovo 1“/Sopje	2,4	R5	/
15.	ŠR zona „Josipovo 2“/Sopje	4,2	R5	/
16.	ŠR zona „Nova Šarovka“/Sopje	2,5	R5	/
17.	ŠR zona „Grabčić“/Sopje	2,1	R5	/
18.	ŠR zona „Višnjica“/Sopje	120,0	R1, R2	/
19.	ŠR zona „Gornji Miholjac“/Slatina	7,7	R5	/
20.	ŠR zona „Bakić“/Slatina	6,2	R5	/
21.	ŠR zona „Kozice 1“/Slatina	2,2	R5	/
22.	ŠR zona „Kozice 2“/Slatina	2,0	R5	/
23.	ŠR zona „Sport 1“/Slatina	5,0	R5	/
24.	ŠR zona „Sport 2“/Slatina	9,2	R5	/
25.	ŠR zona „Golenić“/Slatina	34,0	R1	/
26.	ŠR zona „Javorica“/Slatina	27,0	R2, R3	100
27.	ŠR zona „Slatinski Lipovac“/Slatina	24,0	R5	/
28.	ŠR zona „Slanac“/Slatina	23,0	R5	/
29.	ŠR zona „Klokočevac“/Voćin	33,0	R5	50
30.	ŠR zona „Vranješevci 1“/Čađavica	3,6	R5	/
31.	ŠR zona „Vranješevci 2“/Čađavica	0,8	R5	/
32.	ŠR zona „Starin“/Čađavica	2,7	R5	/
33.	ŠR zona „Noskovačka Dubrava“/Čađavica	2,8	R5	/
34.	ŠR zona „Čađavica“/Čađavica	2,2	R5	/
35.	ŠR zona „Jankovac“/Čačinci	16,0	R3	/
36.	ŠR zona „Zokov Gaj“/Zdenci	2,0	R5	/
37.	ŠR zona „Dolci“/Orahovica	0,8	R5	/
38.	ŠR zona „Jezero Hercegovac“/Orahovica	36,3	R3, R5	50
39.	ŠR zona „Zdenčina“/Orahovica	64,5	R5	/

U PPUO/G potrebno je detaljno utvrditi prostore za razvoj navedenih lokaliteta od županijskog značaja te lokaliteta od važnosti za područje jedne ili više općina/gradova.

Razine dopustivosti izgradnje, odnosno zabrane na određenim područjima određene su člankom 14.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru

Članak 48.

Sustav i mreže društvenih djelatnosti vezani su na naselja, a hijerarhijsko ustrojstvo u uskoj je svezi s daljnjim razvitkom sustava središnjih naselja određenih u PPŽ.

Mreža društvenih djelatnosti u smislu minimalnih sadržaja koji moraju biti zastupljeni u pojedinim kategorijama središnjih naselja je:

Demografski pokazatelji i temeljne skupine središnjih funkcija	KATEGORIJE SREDIŠNJIH NASELJA						
	Srednje razvojno središte (regionalno središte) VIROVITICA	Manje razvojno središte (manje regionalno središte slabije razvijenosti) SLATINA	Malo razvojno središte (područno središte jače razvijenosti) PITOMAČA ORAHOVICA	Malo razvojno središte (pod. sred. slabije razvijenosti) SUHOPOLJE ČAČINCI	Inicijalno razvojno središte (lokalno sred. slabije razvijenosti) Š.BUKOVICA GRADINA VOČIN	Inicijalno razvojno središte (lok.sred. – nerazvijeno) 7 OPĆINSKIH SREDIŠTA	(manje lokalno središte)*
1. Broj st. utjecajnog i gravitacijskog područja	> 100.000						
2. Broj st. središnjeg naselja	> 20.000	10.000 – 15.000	4.000 – 6.000	2.000 – 3.000	1.000 – 2.000	500 – 1.500	
3. Orijentac. radijus utjecaja središnjeg naselja u km	do 60	do 30	do 20	do 15	do 10	do 8	
4. Uprava, sudstvo	- Ispostave žup. ureda - Općin. sud - Župan. sud	- Ispostave županijskih. ureda - Općinski sud	- Ispostave županijskih ureda - Općinski sud	- Općinske službe	- Općinske službe	- Općinske službe	
5. Školstvo	- Viša škola - Veći broj sred. škola - Učenički dom	- Srednja škola	- Srednja škola	- Osnovna škola	- Osnovna škola	- Osnovna škola	Područna škola
6. Kultura	- Kazalište - Dnevne novine - TV	- Muzej - Kinematograf	- Knjižnica - Radio postaja	- Društveni dom	- Društveni dom	- Društveni dom	
7. Zdravstvo	- Opća bolnica	- Dom zdravlja	- Dom zdravlja	- Ambulanta - Ljekarna - Vet.ambulan - Polj.ljekarna	- Ambulanta - Ljekarna - Vet.ambulant - Polj.ljekarna	- Ambulanta - Ljekarna - Vet.ambulant - Polj.ljekarna	
8. Socijalna zaštita	- Dječji vrtić - Dom umirovljenika	- Dječji vrtić	- Dječji vrtić				
9. Ostalo	- Centar pošta - Veći broj banaka	- Centar pošta (operativna jedinica) - Veći broj banaka	- Pošta - Banka	- Pošta - Banka	- Pošta - Banka	- Pošta - Banka	
10. Trgovina	- Robne kuće	- Robna kuća	- Manja robna kuća Specijalizirane prodavaonice	Specijalizirane prodavaonice	Specijalizirane prodavaonice	- Nekoliko specijalizir. prodavaonica	Prodavaonica mješovite robe
11. Sport	- Sportske dvorane	- Sportske dvorane	- Sportske dvorane	- Mala dvorana	- Mala dvorana	- Mala dvorana	

- manja lokalna središta potrebno je utvrditi prilikom izrade prostornih planova uređenja općina i gradova

Članak 49.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar građevinskog područja u odgovarajućoj zoni namjene, tako da je u PPUO/G i drugoj detaljnijoj dokumentaciji prostora potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Članak 50.

Prostori i građevine za sportske djelatnosti mogu se planirati u izdvojenim građevinskim područjima naselja prvenstveno u okviru sportsko-rekreacijskih sadržaja.

Članak 51.

Građevine namijenjene za zdravstveni sadržaj mogu se graditi u izdvojenim građevinskim područjima naselja gospodarske namjene (ugostiteljsko-turističke i sportsko rekreacije) na lokacijama koje pružaju prirodne pogodnosti za njihov razvitak (termalni izvori, područja kvalitetnog zraka i sl.) ukoliko su u funkciji osnovne namjene ugostiteljstvo-turizam ili sportsko-rekreacijske.

Članak 52.

U PPUO/G, UPU te DPU je prilikom utvrđivanja uvjeta za izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene ugostiteljsko-turističke te sportsko-rekreacijske uključujući i prostore zdravstvenog sadržaja u funkciji osnovne namjene potrebno voditi računa o zaštiti poljoprivrednog i šumskog zemljišta, te vodotoka i vodoprivrednih objekata odnosno drugih funkcionalnih uvjeta, te odrediti mjere zaštite.

5. Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela područja

Članak 53.

Ovim planom, u kartografskom prikazu br. 1, načelno su određene površine postojećeg naselja te površine za razvoj naselja.

Kod utvrđivanja građevinskih područja u PPUO/G, potrebno je izraditi analizu izgrađenosti izgrađenog dijela građevinskog područja te potrebe i mogućnosti širenja naselja na neizgrađene površine kao podlogu formiranja građevinskog područja.

Članak 54.

Izgrađenim dijelom građevinskog područja smatraju se sve izgrađene i uređene građevne čestice i druge površine koje se koriste za određenu namjenu prema važećem prostornom planu (građevinske parcele, parcele komunalne infrastrukture, sportska igrališta, javne površine, groblja, i sl.), kao i neizgrađene i neuređene čestice površine do 5000 m² koje s izgrađenim dijelom građevinskog područja čine prostornu cjelinu.

Članak 55.

Neizgrađenim dijelom građevinskog područja smatraju se jedna ili više neposredno povezanih neizgrađenih i neuređenih čestica zemljišta ukupne površine veće od 5.000,00 m².

Članak 56.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Građevinskom parcelom smatra se, kod vrlo dubokih parcela, zemljište dubine 50 – 100 m od regulacijske linije ovisno o tipologiji naselja (max. 50 m kod brdskih naselja do max. 100 m kod ravničarskih naselja). U slučajevima kad je postojeća izgradnja na većoj dubini, građevinskom parcelom smatra se zemljište do dubine 10 m iza zadnje izgrađene zgrade

Zgradom se smatra svaki objekt za čiju je izgradnju potrebna građevna dozvola ili drugo odobrenje za gradnju.

Članak 57.

Kvalitetnom procjenom i provjerom na terenu, za svako naselje treba utvrditi stvarne granice zaposjednutosti prostora te objektivno sagledati potrebu za prostorom uz uvažavanje postojećih demografskih kretanja, procjenu budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti kao i:

- sadržaj i planirani položaj u sustavu naselja
- pravce preobrazbe i razvoja
- sadašnje i planirane demografske i razvojne pokazatelje
- gospodarske pokazatelje
- sadašnju i planiranu gustoću stanovanja
- stanje postojećeg građevinskog fonda
- izgrađenost postojećeg građevinskog područja (po namjenama i sumarno)
- eventualnu obvezu izrade prostornih planova užeg područja te načine usmjeravanja izgradnje u pojedina područja

Članak 58.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja može se planirati zbog smještaja sadržaja koji se ne mogu graditi izvan građevinskog područja, a nespojivi su sa funkcijom stanovanja ili su vezani za datosti prostora.

U izdvojenim građevinskim područjima, osim u postojećim aktivnim zonama, ne mogu se planirati:

- mješovita namjena
- stambena namjena

Prilikom određivanja optimalne lokacije, veličine i oblika građevinskih područja treba utvrditi:

- topografske i reljefno-klimatske činitelje
- eventualne posebne uvjete korištenja, posebna ograničenja u korištenju i posebne mjere uređenja i zaštite
- gospodarske pokazatelje
- stanje postojećeg građevinskog fonda
- izgrađenost postojećeg građevinskog područja
- pokrivenost infrastrukturom
- eventualnu obvezu izrade prostornih planova užeg područja, načine usmjeravanja izgradnje u pojedina područja, pripreme i uređenja zemljišta za izgradnju

5.1. Uvjeti određivanja građevinskog područja

Članak 59.

Utvrđivanje **veliĉine** graĊevinskih podruĉja vrši se temeljem slijedećih kriterija:

1. GraĊevinsko podruĉje mora sadržavati podatke o iskorištenosti postojećeg s obrazloženjem o razlozima neiskorištenja i poduzetim mjerama za iskorištenje, a kada neizgraĊena površina prelazi 20% ukupne i podatke o razvojnim potrebama (stanovanja, gospodarstva, javnog standarda)
2. Posebno se mora obrazložiti zauzetost prostora po stanovniku ako ona prelazi 300 m²/st. pri čemu se uzima u obzir izgraĊena cjelina i izgraĊeni dijelovi naselja unutar graĊevinskog podruĉja, bez poljoprivrednih, te šumskih i vodnih površina koje nisu u funkciji naselja
3. Osigurati prostor za razvoj naselja s tim da neizgraĊeni dio bude manji od ukupnog graĊevinskog podruĉja i to:
  - a) za gradove Viroviticu, Slatinu i Orahovicu 30% do 40%
  - b) za veća lokalna središta Čačinci, Pitomača i Suhopolje 20% do 30%
  - c) za manja lokalna središta Gradina, Lukač, Nova Bukovica, Špišić Bukovica, i Voćin 10% do 20%
  - d) za potencijalna središta Crnac, ČaĊavica, Mikleuš, Sopje i Zdenci graĊevinska podruĉja dimenzionirati tek temeljem detaljnih analiza obzirom da je za sada pravce preobrazbe i razvoja gotovo nemoguće predvidjeti, ali neizgraĊeni dio ne bi trebao prelaziti 10 do 15%
  - e) za prigradska naselja Milanovac, Rezovac i ostala manja naselja sa uravnoteženim razvojem i stagnacijom procesa osigurati prostor za razvoj naselja s tim da neizgraĊeni dio bude 5% do 20%
  - f) za naselja sa 201 do 500 stanovnika i procesima nazadovanja i izrazitog nazadovanja u razvitku, te naselja sa 101 do 200 stanovnika sa procesima stagnacije procesa i zaostajanja u razvitku graĊevinska podruĉja treba minimalizirati tako da obuhvati samo izgraĊeni dio, a planira neizgraĊeni dio ne veći od 5% izgraĊenog
  - g) za naselja sa 001 do 100 stanovnika i procesima zaostajanja, nazadovanja i izrazitog nazadovanja u razvitku, te naselja sa 101 do 200 stanovnika sa procesima nazadovanja i izrazitog nazadovanja u razvitku graĊevinska podruĉja treba minimalizirati, a pojedine rubne izgraĊene površine treba tretirati kao više graĊevinskih podruĉja između kojih je slobodni prostor
4. Osobito pozorno treba preispitati:
  - a) mogućnost povećanja gustoće stanovanja (u planovima užeg podruĉja obvezno planirati i čuvati podruĉja za stanovanje viših i srednjih gustoća)
  - b) mogućnost minimaliziranja graĊevinskog podruĉja uz državne ceste (obuhvatiti samo već izgraĊene dijelove), te mogućnost razvoja u širinu za naselja koja se već nalaze uz državne i županijske ceste, a čije se trase ne planiraju izmještati
  - c) mogućnosti grupiranja poslovne, javne i društvene, te mješovite namjene i formiranja centra naselja
  - d) sadašnje i planirane karakteristike i odnose gradske jezgre, gradskih i jače urbaniziranih dijelova grada i prigradskih naselja
  - e) veličinu i lokaciju zona planiranih za gospodarsku namjenu
  - f) veličinu i raspored postojećih i planiranih javnih i zaštitnih zelenih površina
  - g) potrebu i načine izgradnje manjih gospodarskih objekata u rubnim dijelovima grada
  - h) potrebu i dinamiku izrade planova užeg podruĉja, opremanja pojedinih zona infrastrukturom i aktiviranja (etape plana)
  - i) potrebe i načine planiranja zona stambene namjene srednjih gustoća stanovanja

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- j) potrebne veličine i moguće lokacije posebnih manjih zona gospodarske namjene
- k) potrebu i načine izgradnje manjih gospodarskih objekata u zonama mješovite i stambene namjene

Članak 60.

Oblik i prostor na kojem se može odrediti građevinsko područje utvrđeni su slijedećim:

1. građevinska područja susjednih naselja ne smiju biti u dodiru
2. uz koridore javnih kategoriziranih cesta, unutar, kao i izvan građevinskih područja moguće je graditi sadržaje za pružanje usluga sudionicima u prometu (benzinske postaje). Gradnja navedenih sadržaja mora biti u skladu sa Zakonom o javnim cestama, Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, te ni u kom slučaju ne smije ugroziti postojeći nivo prometne usluge
3. postojeća građevinska područja koja su planirana uz državne ceste moraju se uskladiti sa PPŽ
4. Građevinska područja moraju se odrediti izvan koridora državne i regionalne infrastrukture, osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta, nestabilnih terena (klizišta, tektonski rasjedi), zaštitnih i sigurnosnih zona voda i izvan površina od posebnog značaja za obranu
5. Prilikom određivanja građevinskog područja raštrkanih naselja, osobito Papuka i Bilogore, treba izbjegavati formiranje dugačkih građevinskih područja uz ceste, te već uz centralno građevinsko područje odrediti više manjih sa slobodnim međuprostorom (zelene površine, neizgrađene površine i sl.)

Članak 61.

Prilikom određivanja optimalne veličine i oblika građevinskog područja za svako naselje treba utvrditi i:

- morfologiju naselja
- topografske i reljefno-klimatske činitelje
- moguće pravce i načine širenja (razvoja) naselja
- sadašnji i planirani stupanj urbanizacije
- eventualne posebne uvjete korištenja, posebna ograničenja u korištenju i posebne mjere uređenja i zaštite
- pokrivenost infrastrukturom
- pružanje uz državne i županijske ceste čije se trase neće izmješati
- eventualnu obvezu izrade prostornih planova užeg područja, načine usmjeravanja izgradnje u pojedina područja, pripreme i uređenja zemljišta za izgradnju

Članak 62.

U provedbenim odredbama PPUO/G treba ograničiti mješovitu namjenu (stambenu, javnu i društvenu te športsko-rekreacijsku sa proizvodnom i komunalno servisnom), te osobito pažljivo definirati sadržaje i maksimalne **kapacitete** (veličine) koji se mogu graditi unutar građevinskog područja kojem nije utvrđena pobliza namjena.

5.2. Uvjeti korištenja građevinskog područja

Članak 63.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

PPUO/G moraju definirati kategorije uredenosti te utvrditi minimalno uređenje građevinskog područja.

Članak 64.

Unutar građevinskog područja, planovima užeg područja odrediti i prikazati osnovne funkcije, namjene i režime korištenja prostora uz primjenu slijedećih kriterija:

a) stambena namjena

	niska stambena izgradnja*			višestambena
	slobodnostojeći objekti	dvojni objekti	niz	izgradnja
max. izgrađenost	50%	50%	60%	70%
max. visina	$P_0 + P + 1 + K$			$P_0 + P + 4 + K$

- mogućnost prisustva tihe i slične djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: uprava, zdravstvo, prosvjeta, kultura, šport, javne i društvene djelatnosti, obrtničke i uslužne djelatnosti npr. krojačke, frizerske, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe i manje specijalizirane prodavaonice, ugostiteljski objekti npr. prenoćišta, moteli, restorani, kafe-i, bufeti i slično.

b) mješovita namjena

	pretežito stambena ili poslovna*	pretežito poslovna**
max. izgrađenost	60%	80%
max. visina	$P_0 + P + 4 + K$	$P_0 + P + 2 + K$

- * mogućnost prisustva tihe i slične djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: uprava, zdravstvo, prosvjeta, kultura, šport, javne i društvene djelatnosti, obrtničke i uslužne djelatnosti npr. krojačke, frizerske, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe i manje specijalizirane prodavaonice, ugostiteljski objekti npr., prenoćišta, moteli, hoteli, restorani, kafe-i, bufeti i slično.

** mogućnost prisustva: automehaničarske radionice, limarije, lakirnice, bravarije, kovačnice, stolarije, ugostiteljski objekti s glazbom i slično.

Izuzetno, ako to zahtijeva proces obavljanja poslovne djelatnosti (npr. zdravstvo), i ako nije u suprotnosti sa ostalim odredbama, u gradu Virovitica, unutar zone označene u PPUG, dozvoljena je izgradnja građevine s više etaža, ali maksimalno $P_0 + P + 8 + K$.

c) gospodarska namjena

	proizvodna, poslovna, trgovačka, ugostiteljsko-turistička	
max. izgrađenost	60%	80%
max. visina	$P_0 + P + 4 + K$	$P_0 + P + 2 + K$

P₀ - podrum (može sadržavati više podzemnih etaža)

P - prizemlje

(1) - broj etaža iznad prizemlja

K - potkrovlje

Članak 65.

Razvoj prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u dijelu koji se odnosi na izgradnju poslovnih građevina usmjeren je na građevinska područja, te se PPUO/G i planovima užih područja moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetan razvoj.

Članak 66.

Sa gledišta strateških postavki korištenja prostora u slučaju više mogućih namjena i interesa treba osigurati prioritet korištenja za funkcije i namjene koje pripadaju zaštitnim zonama vojnih kompleksa i objekata

6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru

Članak 67.

U ovom poglavlju obrađeni su prometni i drugi infrastrukturni sustavi od važnosti za Državu (Uredba o određivanju građevina od važnosti za RH) na području županije, kao i od važnosti za Županiju.

6.1. Prometni sustav

Članak 68.

U PPŽ se utvrđuje osnovni položaj prometnih sustava u prostoru Županije u odnosu na prometnu ulogu, razmještaj naselja, vrijednosti i zaštitu prostora za:

- cestovne prometne pravce
- cestovne granične prijelaz,
- željezničke prometne pravce
- zračnu luku
- riječni promet
- poštanski promet i telekomunikacije

6.1.1. Cestovni promet

Članak 69.

Osnove cestovnog prometnog sustava označene su u kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena prostora", u kojem su označene i kritične dionice državnih cesta na kojima je potrebno promet prioritetno riješiti.

Članak 70.

Cestovni prometni pravci od važnosti za Državu su:

A-13 Čvorište Vrbovec 2 (A12) – Bjelovar – Virovitica – GP Terezino Polje

D-2. GP Dubrava Križovljanska-Varaždin – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar – GP Ilok

D-5 GP Terezino Polje – Virovitica – Veliki Zdenci – Daruvar – Okučani – GP Stara Gradiška

D 34 Daruvar (D5) – Suhopolje (D2) – Donji Miholjac – Josipovac (D2)

D-69 Slatina(D2) – Čeralije – Voćin – Zvečevo – Kamensko (D38)

D-314 D2 – Orahovica“

Cestovni prometni pravci od važnosti za Županiju su svi postojeći pravci županijskih cesta.

Cestovni prometni pravci od važnosti za Državu i Županiju su i sve planirane autoceste, te brze ceste označene u kartografskim prikazima ovog Plana.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Trasa planirane autoceste A-13 ucrtana je u kartografskim prikazima ovog plana. Ishođenje svih potrebnih akata za izgradnju (lokacijska dozvola, građevinska dozvola i dr.) izdavati će se temeljem ovog Plana.

Članak 71.

Za planirane auto ceste i brze ceste definirani su poželjni koridori i načelna dispozicija raskrižja.

Do izrade detaljne dokumentacije, u PPUO/G potrebno je osigurati prostorne rezervate za prolaz planiranih auto cesta i/ili brzih državnih cestovnih prometnih pravaca prema trasama utvrđenim ovim Planom, a u širini ucrtanoj u grafičkim dijelovima plana, odnosno određenoj za zaštitni pojas javne ceste, propisanoj Zakonom o javnim cestama.

Za dijelove planiranih cesta za koje postoji lokacijska dozvola, dozvoljeno je u PPUG/O smanjiti koridor na minimalno potrebnu širinu.

Članak 72.

Prilikom izrade PPUO/G i Studije utjecaja na okoliš moguća su manja odstupanja od koridora utvrđenih ovim planom s tim da se točke prijelaza između općina/gradova moraju usuglasiti.

Članak 73.

Postojeći koridori državnih, županijskih i lokalnih cesta se zadržavaju.

Koridori kritičnih dionica postojećih trasa državnih cesta moraju se osigurati u PPUO/G minimalne širine 20 m radi korekcija i modernizacija.

Unutar građevinskog područja naselja gdje se detaljnije može odrediti trasa ceste i širine prostornih rezervata širina koridora može biti i manja, ali ne manje od 11 m.

Članak 74.

Objekti infrastrukture koji bi se izvodili prije planiranih cesta mogu se graditi što je moguće više okomito na planirane koridore.

Članak 75

Postojeće državne, županijske i lokalne ceste razvrstane su u PPŽ na temelju Zakona o javnim cestama, Odluke o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta te Strategije i Programa prostornog uređenja R.H. Strategijom razvitka cestovne mreže Slavonije i Baranje predlažu se određene kategorije kao potencijalne.

Članak 76.

Kategorizacija cestovne mreže može se mijenjati bez obveze izmjene Prostornog plana Županije (promjene u funkcionalnom smislu - promjena kategorije), na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.

Rekonstrukcija dionice ispravkom ili ublažavanjem prometno-tehničkih elemenata postojeće ceste unutar koridora ne smatra se promjenom trase.

6.1.2. Cestovni granični prijelazi

Članak 77.

Cestovni granični prijelazi su:

**V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**

- međunarodni granični prijelaz I kategorije Terezino Polje-Barcs (od interesa za Državu)
- stalni granični prijelaz za pogranični promet Sopje-Revfalu (od interesa za Županiju)

Članak 78.

Postojeći granični prijelazi mogu se razvijati bez posebnih prostornih ograničenja.

U ovisnosti o odabiru trase brze ceste moguća je izgradnja novih međunarodnih cestovnih graničnih prijelaza.

Cestovni granični prijelazi mogu se rekonstruirati i graditi u skladu s njihovom kategorijom bez posebnih prostornih ograničenja.

6.1.3. Željeznički prometni sustav

Članak 79.

Osnove željezničkog prometnog sustava označene su u kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena prostora"

Željeznički prometni pravci (od važnosti za Državu, osim industrijskih kolosijeka) utvrđeni u PPŽ zadržavaju svoj postojeći položaj u prostoru, a koridore je potrebno štititi u skladu s odredbama Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu.

Rekonstrukcija dionice ispravkom ili ublažavanjem prometno-tehničkih elemenata postojeće željezničke pruge ne smatra se promjenom trase.

Članak 80.

Na zemljištu željeznice nije dozvoljena nikakva izgradnja osim željezničkih građevina i prolaza ispod, iznad i u razini s prugom prometnih i drugih infrastrukturnih sustava. Izuzetak je željezničko zemljište u građevinskom području gdje za planirani zahvat treba ishoditi posebne uvjete i odobrenje od nadležnog tijela.

6.1.4. Zračne luke

Članak 81.

Sva postojeća poljoprivredna uzletišta se zadržavaju (od važnosti za Županiju).

Točan položaj poljoprivrednih uzletišta mora se prikazati u PPUO/G.

Poljoprivredna uzletišta moguće je proširiti i rekonstruirati u športsku zračnu luku s travnatom uzletno sletnom stazom i mogućnošću prihvata manjih putničkih zrakoplova (do 5,700 kg) ili za izgradnju športskog aerodroma, ukoliko za to postoje prostorne mogućnosti.

6.1.5. Riječni promet

Članak 82.

Rijeka Drava, kao i njen plovni put te pristaništa na njemu su građevine od interesa za Državu.

Na području Virovitičko-podravске županije potrebno je rijeku Dravu osposobiti za plovni put i to:

- II klase uzvodno od Terezinog polja
- III klase nizvodno od Terezinog polja

Članak 83.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Pristaništa Terezino Polje i Kapinci razvijati u skladu s Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske kako bi se omogućilo njihovo korištenje malim gospodarskim sustavima i turističkim aktivnostima u sklopu razvoja riječnog plovnog puta.

Članak 84.

Za potrebe rekonstrukcije ili izgradnje planirane kategorije riječnog puta na rijeci Dravi moguće su korekcije postojećeg korita, koje se moraju planirati uz maksimalnu zaštitu okolnog krajolika.

Pristanište Kapinci, kao i sva pristaništa planirana u PPUO nalaze se na području Regionalnog parka Mura-Drava i moraju se razvijati i oblikovati tako da se što manje naruši krajobraz.

6.1.6. Poštanski promet

Članak 85.

Osnove razmještaja poštanskog sustava označene su u kartografskom prikazu 2. "Infrastrukturni sustavi".

6.1.7. Elektroničke komunikacije

Članak 86.

Razvoj elektroničke komunikacijske mreže obuhvaća građenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme neophodne za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema prema načinu postavljanja, dijeli se na elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na postojećim građevinama (antenski prihvat), i elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i povezanu opremu na samostojećim antenskim stupovima.

Za izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme utvrđena su područja za smještaj samostojećeg antenskog stupa u radijusu od 1000 - 2000 m. Područja su omeđena kružnim prstenom, a granicom područja smatra se os nacrtanog kružnog prstena. Unutar tih područja prostor se korisni sukladno njegovoj namjeni.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema može se graditi unutar i izvan građevinskih područja.

Pri izgradnji elektroničkih komunikacijskih vodova izvan građevinskih područja potrebno je koristiti postojeće infrastrukturne koridore radi objedinjavanja istih u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanja neopravdanog zauzimanja novih površina.

Pri izgradnji elektroničkih komunikacijskih vodova unutar građevinskih područja iste graditi u javnim površinama, što je potrebno detaljnije razraditi kroz PPUO/G i druge prostorne planove užih područja.

Osnove razmještaja elektroničkog komunikacijskog sustava označene su u kartografskom prikazu 2. "Infrastrukturni sustavi" i to:

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- postojeći antenski stupovi označeni su simbolom na lokaciji prema stvarnim koordinatama
- područje za smještaj antenskog stupa označeno je radijusom od 1000 do 2000 m.

Unutar područja za smještaj samostojećeg antenskog stupa uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, a prema projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti se zainteresirane operatore (visina i sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom.

Ukoliko je unutar područja za smještaj antenskog stupa već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, tada je moguća izgradnja još samo jednog dodatnog zajedničkog stupa za ostale operatore/operatora.

Nije dozvoljeno postavljanje samostojećih antenskih stupova unutar zaštitnog pojasa državnih cesta kao ni unutar koridora planiranih državnih cesta te autocesta.

Nije dozvoljeno postavljanje samostojećih antenskih stupova na udaljenosti manjoj od osi najbližeg željezničkog kolosijeka do njihove visine povećane za 3m. U slučaju da je pruga u usjeku ili zasjeku, ta udaljenost se odnosi na rub usjeka ili zasjeka.

Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u suglasju s ishodenim posebnim uvjetima pravnih osoba s javnim ovlastima, odnosno tijela i/ili osoba po posebnim propisima.

U postupku izdavanja lokacijske dozvole moraju se pribaviti posebni uvjeti svih pravnih osoba s javnim ovlastima, odnosno tijela i/ili osoba po posebnim propisima koje imaju udjela u području za smještaj samostojećeg antenskog stupa, te Ministarstva obrane RH.

Ukoliko je u PPUO/G utvrđena GMS tehnologija javnih pokretnih telekomunikacija ona podrazumijeva i sve ostale sustave slijedećih generacija odnosno novih tehnologija.

Prilikom izrade PPUO/G odnosno prve sljedeće Izmjene i dopune PPUO/G u istima je potrebno utvrditi područja za smještaj samostojećeg antenskog stupa sukladno ovom Planu.

Do samostojećeg antenskog stupa neophodno je osigurati kolni pristup s javne prometne površine.

6.2. Energetski sustav

Članak 87.

Osnove razmještaja energetskog označene su u kartografskom prikazu 2. "Infrastrukturni sustavi".

Elektroenergetske građevine od važnosti za Državu na području Županije su:

- HE Barcs
- Dalekovod 2x100 kV, TS Virovitica – HE Barcs,
- Dalekovod 2x400(220) kV, dionica Koprivnica - Krndija
- Dalekovod 120+110 kV, Novo Virje – TS Virovitica

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Članak 88.

Elektroenergetske građevine od važnosti za Županije su:

- TS 110/35/10 kV, Virovitica i Slatina
- TS 35/10 kV, Kladare, Špišić Bukovica, Virovitica (4x), Suhopolje, Slatina, Voćin, Čačinci i Orahovica
- TS 35/10(20) kV, Rušani, Čađavica i Mikleuš s priključnim vodovima,
- Dalekovod 35 kV, Virje–Kladare–Špišić Bukovica–Virovitica i Virovitica–Suhopolje,
- Kabelski i nadzemni kablovi u gradu Virovitica
- Dalekovodi: Slatina-Virovitica i Slatina-Čačinci-Orahovica-Našice i
- Dalekovodi: Virovitica- Rušani- Suhopolje i Slatina-Čađavica-D.Miholjac

Članak 89.

Od planiranih građevina za prijenos električne energije na 110 kV naponskoj razini predviđeni su, osim koridora postojećih dalekovoda i trafostanica, i koridori za planirane dalekovode:

- DV 120+110 kV HE Novo Virje-TS Virovitica,
- DV 2x110 kV TS Virovitica-HE Barcs,
- DV 110 kV Slatina-D.Miholjac te priključak nove TS Vereš,
- DV 400 kV koridor planiranog DV 2x400(220) Žerjavinec-Ernestinovo (dionica: Koprivnica-Krndija)
- DV 35 kV Slatina II-Vaška-crpna stanica
- DV 35 kV (Novi Gradac-Detkovac) - crpna stanica

Od planiranih transformatorskih postrojenja treba osigurati prostor za:

- novu ZS 110/10(20) kV Vereš
- DV 35 kV: TS 110/35/10 kV Virovitica-TS 35/10 Rušani;
- TS 35/10 Rušani-TS 35/10 kV Suhopolje;
- TS 110/35/10 kV Slatina-TS 35/10 kV Čađavica;
- TS 35/10 Čađavica-TS 110/35/10 kV Slatina
- TS 35/10 kV kod Rušana, Čađavice i Mikleuša
- TS 35/10 kV kod Vaške
- TS 35/10 kV kod Novog Gradeca.

Članak 90.

Na području obuhvata ovog Plana dozvoljava se mogućnost izgradnje malih hidroenergetskih objekata (male hidrocentrale) do 10 MWh. Lokacije i uvjeti izgradnje moraju biti određeni u PPUO/G.

Na području obuhvata ovog Plana dozvoljava se mogućnost izgradnje pogona za proizvodnju i korištenje alternativnih izvora energije (sunčeva energija, energija vjetra, geotermalna energija, energija nastala iz otpada drvoprerađivačke industrije, kao i drugog vrsta drvnog, biljnog i komunalnog otpada), gdje se osobito važnim ističe obnovljivost izvora te ekološka prihvatljivost i smanjenje zagađenja (osobito emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova).

Prostori za istraživanje područja na kojima je moguće smjestiti pogone za proizvodnju i korištenje alternativnih (obnovljivih) izvora energije prikazani su ovim Planom na karti 3.1.3. Mineralne i energetske sirovine i obnovljivi izvori energije.

Građevine za iskorištavanje obnovljivih izvora energije vjetra i sunca mogu se graditi na lokacijama koje imaju prirodne predispozicije za optimalno iskorištavanje, a građevine za

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

iskorištavanje geotermalnih izvora energije na lokacijama na kojima se istražnim radovima potvrdi postojanje rezervi, sukladno uvjetima i kriterijima propisanim ovim Planom.

Ukoliko se iskaže interes za takvu izgradnju, potrebno je provesti odgovarajuće postupke, zadovoljiti kriterije zaštite prirode i okoliša, kao i ekonomske isplativosti te lokacije i uvjete izgradnje odrediti u PPUO/G.

Za vjetrofarme, vjetroelektrane, vjetroturbine, vjetrogeneratore te ostale jedinice i postrojenja za iskorištavanje energije vjetra, kao i za jedinice, polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije moguće je u PPUO/G osiguravati i dodatni prostor, unutar ili izvan granica građevinskog područja.

Uvjeti za smještaj vjetroelektrana su:

- najmanje 500 m od građevinskog područja naselja
- udaljenost od naselja i građevina za stalni boravak ljudi kod koje razina buke ne prelazi 40 dB
- izvan zaštićenih dijelova prirode i područja značajnih za očuvanje divljih svojti i staništa, izvan međunarodno važnih područja za ptice
- izvan zona osobito vrijednog krajolika i zaštićenih spomenika i cjelina kulturne baštine
- izvan područja osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta
- izvan koridora širine 100 m uz kategorizirane prometnice
- pojedinačne vjetrogeneratore (npr. za potrebe izdvojenih zaseoka, obiteljskih gospodarstava i turističkih kapaciteta seoskog turizma i sl.) moguće je locirati i na udaljenostima manjim od navedenih odnosno sukladno i drugoj regulativi kojom je određena postava i izgradnja vjetrogeneratora.

Uvjeti za smještaj polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije su:

- izvan zona osobito vrijednog krajolika i zaštićenih spomenika i cjelina kulturne baštine
- izvan područja zaštićenog temeljem Zakona o zaštiti prirode, koje je prema kategoriji zaštite određeno kao poseban rezervat, spomenik prirode, značajan krajobraz i/ili park-šuma
- izvan područja osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta
- izvan područja obraslih i zdravih šuma
- prostor pojedinog polja za iskorištavanje sunčeve energije ograničava se na maksimalno 2 km²
- na prostoru polja za iskorištavanje sunčeve energije nije dozvoljeno skladištiti tvari štetne za okoliš (toksične tvari, hidraulična ulja, plinove, maziva, PVC materijale, materijale podložne koroziji i dr.); kao ni odlagati druge vrste otpada.

Uzevši u obzir napredak tehnologije na polju iskorištavanja sunčeve energije ovim Planom se preporučava korištenja materijala (netoksičnih za okoliš) i tehnologija (npr. tehnologija tankog filma) kojima će se smanjiti rizici u cilju očuvanja prirodnog okoliša, povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

Planom se preporuča integracija i povezivanje sustava dobivanja električne energije iz vjetra i sunca, bilo da se planiraju kao zasebne odvojene cjeline ili kao jedinstveni prostori. Jedinice i postrojenja za iskorištavanje energije vjetra, kao i za jedinice, polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije snage manje od 10 MWh, osim upuštanja proizvedene

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

električne energije u elektroenergetski sustav Županije i Države, mogu služiti i za snabdijevanje manjih prostora lokalnih zajednica (kućanstva, manji zaseoci, obiteljska gospodarstva, seoski turizam), ali i za opskrbu lokalnih infrastrukturnih sustava (npr. vodoopskrba), te za gospodarske sadržaje i poljoprivrednu proizvodnju (navodnjavanje, staklenici i sl.).

Za potrebe izgradnje uređenja i korištenja jedinica i postrojenja za iskorištavanje energije vjetra, kao i za jedinica, polja i postrojenja za iskorištavanje sunčeve energije potrebno je koristiti postojeće ceste, šumske putove i sl. te sukladno tome i koridore infrastrukture (zračne i/ili podzemne). Izgradnju i uređenje novih pristupnih putova, servisnih cesta i infrastrukturnih koridora (priključaka na elektroopskrbni sustav) i potrebne prateće opreme (trafostanice i sl.) treba prostorno optimizirati.

Geotermalna energija može se iskorištavati lokalno, jer se uglavnom koristi na mjestima proizvodnje i to u balneološke svrhe, za sport i rekreaciju, poljoprivredu, proizvodnju električne energije i zagrijavanje. Ova vrsta energije može se koristiti i šire ukoliko se javi interes i pokaže ekonomska opravdanost takvog korištenja, jer ne zahtjeva nepoznata tehnička i tehnološka rješenja, a predstavlja ekološki čist proces koji nema negativnog utjecaja na okoliš. Ovim se Planom osigurava mogućnost planiranja bušotina, toplinskih crpki, cjevovoda, toplovoda i svih drugih potrebnih postrojenja za iskorištavanje geotermalne energije.

Biomasu, osim ogrijevnog drveta, čine najrazličitiji (nus)produkti biljnog i životinjskog svijeta te se može podijeliti na drvenu (ostaci iz šumarstva i drvne industrije, brzorastuće drveće, otpadno drvo iz drugih djelatnosti te drvo koje nastaje kao sporedni proizvod u poljoprivredi), nedrvnu (ostaci, sporedni proizvodi i otpad iz biljogojstva te biomasa dobivena uzgojem uljarica, algi i trava) i biomasu životinjskog podrijetla (otpad i ostaci iz stočarstva). Energija iz biomase može se proizvoditi na mnogo načina. Osim izravne proizvodnje električne energije ili topline (npr. spaljivanjem) moguće je biomasu konvertirati u veći broj krutih, tekućih ili plinovitih goriva i produkata koje se mogu upotrijebiti za dalju proizvodnju energije – biogoriva (biodizel, alkohol, bioplin).

Rasplinjavanje biomase u svrhu dobivanja plina koji se može dalje energetski iskorištavati je jedan od najisplativijih tehnologija, a plin se također može dobiti i preradom otpada (spalionice otpada) te otpadnih voda iz kućanstava (kanalizacija).

Obzirom na visoku energetska vrijednost, lakoću, dostupnost te ekološku prihvatljivost uporabe, ovaj način proizvodnje se potiče tako da se ovim Planom omogućava gradnja postrojenja za preradu i spaljivanje biomase, plinskih turbina te svih ostalih pratećih i transportnih vodova i potrebnih pogona unutar granica građevinskog područja u sklopu gospodarskih zona, u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene – proizvodne te u sklopu farmi.

Preporuka je da se građevine za preradu biomase smještaju u blizini izvora (proizvođača) biootpada kao što su farme, obiteljska i poljoprivredna gospodarstva, odnosno zemljišta namijenjena proizvodnji kojoj je nusproizvod dovoljna količina biootpada – kako bi činila jednu vizurnu cjelinu s postojećim kompleksima ili građevinama jednake tipologije (silosi, bazeni za biootpad i sl.).

Građevine za preradu biomase koje u svom radu koriste i/ili skladište sirovine koje mogu biti potencijalni izvor zagađenja (neugodni mirisi, zagađenja tla ili vode) treba locirati u prostoru u odnosu na stambene te javne i društvene građevine, kao i stambene i slične zone, uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova, smjer i položaj vodotoka i sl.

U svrhu prerade otpada nastalog industrijskom proizvodnjom i preradom moguće je planirati i kogeneracije, odnosno mini kogeneracije.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Na području obuhvata Plana nastaje najviše drvnog (bio) otpada u sklopu velikih pogona za preradu i obradu drveta te niza manjih ili većih pilana, ali za primjenu kogeneracija mogu se u budućnosti planirati i kemijska, građevinska, metaloprerađivačka, mesna, farmaceutska, tekstilna, grafička, konditoperska, duhanska, industrija papira, alkohola, nematala, kože i obuće, pivovare, pekare, sušare, uljare, strojogradnja i dr.

Kogeneracija je proizvodnja energije bez odbacivanja neiskorištene topline (ukupni stupanj učinkovitosti i preko 90%). To su postrojenja u kojima se istovremeno proizvodi električna i toplinska energija. Instaliranje kogeneracijskih postrojenja izvodi se na onim lokacijama na kojima se istovremeno pojavljuje potreba za toplinskom (i/ili rashladnom) i električnom (mehaničkom) energijom. Kogeneracijska postrojenja mogu varirati od malih jedinica snage 50KW pa do velikih industrijskih jedinica snage preko 100 MW. Mala kogeneracijska postrojenja (mini kogeneracije) mogu se smjestiti u neposrednoj blizini potrošača, prvenstveno toplinskog, kako bi se ostvarili što manji gubici prijenosa energije i ne moraju biti posebno označena u PPUO/G.

Kogeneracijska postrojenja se moraju planirati i organizirati vezano za osnovnu industrijsku proizvodnju unutar granica građevinskog područja u sklopu gospodarskih zona, u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene – proizvodne te u sklopu farmi.

Članak 91.

Unapređenje i razvoj ostalih kapaciteta za prijenos i distribuciju električne energije predviđa se u okviru postojećih i ovim planom planiranih koridora i prostora (uz minimalno potrebna proširenja) radi zaštite i racionalnog korištenja prostora.

Članak 92.

Pri određivanju trasa dalekovoda za prijenos i značajnih distribucijskih dalekovoda nastojati običi postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta, te voditi računa o razredu poljoprivrednih zemljišta radi smanjenja utjecaja na poljoprivrednu proizvodnju.

Dalekovodi moraju u potpunosti zaobići evidentirana područja kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Članak 93.

Pri prolasku EE (nadzemnih) vodova preko objekata, odnosno približavanja vodova objektima, vodovi odnosno objekti moraju biti udaljeni od vodova za minimalnu sigurnosnu visinu i udaljenost.

1. Okomita udaljenost između nadzemnih vodiča i dijela zgrade ispod nadzemnog vodiča (sljeme, dimnjak ili drugi najviši dio zgrade) je minimalno:
  - do 110 kV = 3,00 m
  - za 220 kV = 3,75 m
  - za 400 kV = 5,00 m
2. Sigurnosna visina i udaljenost nadzemnih vodiča od plinovoda i naftovoda je minimalno:
  - do 1 kV = 2,50 m
  - od 1 kV do 110 kV = 8,00 m
  - za 220 kV = 8,75 m
  - za 400 kV = 10,00 m
3. Sigurnosna visina nadzemnih vodiča od telekomunikacijskog voda je minimalno:
  - od 1 kV do 35 kV = 2,50 m

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- od 35 kV do 110 kV = 3,00 m
  - za 220 kV = 4,00 m
  - za 400 kV = 5,50 m
4. Vodoravna udaljenost nadzemnih vodiča od stupa telekomunikacijskog voda ne smije iznositi manje od 5,00 m.
5. Podzemni telekomunikacijski kabel mora biti udaljen od stupova visokonaponskog voda minimalno:
- do 110 kV = 10,00 m
  - za 220 kV = 15,00 m
  - za 400 kV = 25,00 m
6. U naseljenim mjestima sigurnosna visina za nadzemne vodiče je:
- do 1 kV = 5,00 m
  - od 1 kV do 110 kV = 7,00 m
  - za 220 kV = 7,75 m
  - za 400 kV = 9,00 m
7. Sigurnosna visina nadzemnih vodiča nad cestama i željezničkom prugom je:
- do 1 kV = 6,00 m
  - od 1 kV do 110 kV = 7,00 m
  - za 220 kV = 7,75 m
  - za 400 kV = 9,00 m
8. Kut križanja nadzemnih vodova sa državnim cestama i vodotocima je minimalno 30⁰, a sa željezničkim prugama i podzemnim ili nadzemnim TT kablom 45⁰.
9. Kut križanja nadzemnih vodova sa ostalim cestama u naselju je minimalno 30⁰ a van naselja nema ograničenja, osim sa županijskim cestama gdje je min. 20⁰.
10. Vodoravna udaljenost bilo kojeg dijela stupa iznosi minimalno:
- od plovne rijeke ili kanala 10,00 m,
  - od nožice nasipa 6,00 m.

Ove udaljenosti vrijede ukoliko nisu u suprotnosti s Pravilnikom o tehničkim uvjetima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV. U slučaju neusklađenosti primjenjuju se vrijednosti iz Pravilnika.

Članak 94.

Nije dopušteno voditi vodove preko nadzemnih objekata u kojima se nalaze ili planiraju lako zapaljivi materijal (skladišta benzina, ulja, eksploziva i sl.), a niti izgradnja ili planiranje istih objekata ispod postojećih vodova.

Prijelaz nadzemnih vodova iznad samog igrališta i strelišta nije dozvoljena, a niti izgradnja ili planiranje igrališta i strelišta ispod postojećih nadzemnih vodova.

6.3. Plinoopskrba

Članak 95.

Plinifikacija naselja na području općina i gradova razvijat će se na temelju osnovnih postavki u PPŽ i Studiji opskrbe zemnim plinom Virovitičko-podravske županije, a razrađivat će se PPUO/G, te odgovarajućom dokumentacijom.

Članak 96.

Zavod za prostorno uređenje
Virovitičko-podravske županije

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Osnove razvitka plinoopskrbne mreže Županije naznačene su u kartografskom prikazu br. 2. "Infrastrukturni sustavi" i kartogramima.

Dovršenje sustava magistralnih plinovoda planirano je izvedbom plinovoda "Čačinci-Slatina" trasom koja je definirana Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Prilikom određivanja trase magistralnog plinovoda nužno je što manje prolaziti područjima pod šumom.

Članak 97.

Koridor magistralnog cjevovoda je širine 60 m (30 m lijevo i desno od osi cjevovoda).

Unutar koridora od 60 m zabranjena je bilo kakva izgradnja bez suglasnosti vlasnika cjevovoda.

Naftovodi i plinovodi međunarodnog i magistralnog karaktera moraju biti udaljeni od drugih objekata kod paralelnog vođenja najmanje:

- 5 m od ruba cestovnog pojasa županijskih i lokalnih cesta
- 10 m od ruba cestovnog pojasa državnih cesta
- 20 m od ruba cestovnog pojasa autoputa i željeznica
- 10 m od nožice nasipa reguliranog vodotoka i kanala

Koridor magistralnog plinovoda za međunarodni transport plina određen je na kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi i mreže i kartogramu 4.3. Energetski sustavi ovog Plana, u širini od 1000m obostrano od osi predložene trase, kao istražni koridor unutar kojeg će se odrediti točan položaj trase magistralnog plinovoda.

Nakon utvrđivanja točnog položaja trase magistralnog plinovoda za međunarodni transport plina određuje se zaštitni koridor iz stavka 1. ovog članka.

Ishodnje svih potrebnih akata za izgradnju magistralnog plinovoda za međunarodni transport plina (lokacijska dozvola, građevinska dozvola i dr.) izdavati će se temeljem ovog Plana.

Članak 98.

Prilikom projektiranja i izvođenja treba primjenjivati odredbe Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.

Članak 99.

Distribucijska mreža Županije je srednjetačna, određena na tlak $P = 1-4$ bar.

Plinoopskrbni sustav Županije podijeljen je na distribucijska područja locirana na postojećim mjerno-redukcijskim stanicama.

Ekološki i funkcionalni aspekti te prostorni standardi koridora jedinstveni su na području cijele Županije odnosno vrijede u svakom distribucijskom području.

Vodovi distribucijske mreže križaju se i paralelno vode uz ostale infrastrukturne vodove i objekte prema uvjetima lokalnih distributera.

6.4. Vodnogospodarski sustav

6.4.1. Korištenje voda

Članak 100.

Opskrba vodom na području općina i gradova razvijati će se na temelju osnovnih postavki u ovom Planu i elaboratu «Planovi razvitka vodoopskrbe Virovitičko-podravske županije», a razrađivati će se u PPUO/G, te dogovarajućom dokumentacijom.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Osnove razvitka vodoopskrbe Županije naznačene su u kartografskom prikazu br. 2 «Infrastrukturni sustavi» i kartogramima. Dozvoljene su prostorne prilagodbe koje ne odstupaju od koncepcije rješenja.

Članak 101.

U cilju osiguranja rezervi pitke vode za vodoopskrbu stanovništva i osiguranje funkcije vodoopskrbnog sustava Županije uz postojeća vodocrpilišta i izvorišta, planiraju se i nova koja se povezuje u vodoopskrbni sustav Županije.

Članak 102.

Rješenje vodoopskrbe Virovitičko-podravske županije treba temeljiti na uspostavi cjelovitog sustava koji će distribucijom vode sa sigurnih izvorišta osigurati potrebne količine kvalitetne vode za sadašnje i buduće potrebe.

Vodonosnici se, dugoročno i strateški gledano, smatraju područjem potencijalnih rezervi podzemnih voda za širu regiju te je nove namjene i sadržaje na tom području potrebno utvrđivati uz osobitu pozornost i uz primjenu mjera zaštite okoliša.

Vodonosnike i izvorišta vode treba zaštititi od zagađivanja i mogućeg djelovanja vanjskih faktora koji bi mogli utjecati na promjenu fizičkih, kemijskih i bakterioloških osobina.

Oko svih utvrđenih izvorišta vode (postojećih i planiranih) utvrditi zone sanitarne zaštite.

Članak 103.

Opasne i štetne tvari zabranjeno je ispuštati ili unositi u vodu ili odlagati na području gdje postoji mogućnost zagađivanja voda.

Potrebno je načiniti katastar svih značajnijih zagađivača vodotoka.

Niti jedna nova namjena u prostoru ne smije utjecati na postojeće stanje kvalitete voda na vodotocima I kategorije (brdski vodotoci) ili smanjiti kvalitetu voda na ostalim vodotocima.

Članak 104.

U PPUO/G za vodonosnik propisuju se slijedeće mjere zaštite:

- u poljoprivrednoj proizvodnji uvesti kontrolu nad upotrebom količina i vrsta zaštitnih sredstava, te riješiti zbrinjavanje otpada i otpadnih voda na farmama
- za naselja, a prioritetno za naselja i infrastrukturu koja se nalazi na vodonosniku, riješiti zbrinjavanje otpada i odvodnju otpadnih voda, a za naselja koja neće moći biti uključena u sustav odvodnje obvezna je izrada trodijelnih nepropusnih septičkih jama
- za vodotoke (recipijente otpadnih voda) organizirati sustavno praćenje kvalitete vode i stanja zaštite

Članak 105.

Os regionalnog vodoopskrbnog sustava je na potezu Đurđevac-Pitomača-Virovitica-Slatina-Orahovica-Našice te Slatina-Donji Miholjac.

Trase vodova i lokacije građevina vodoopskrbnog sustava ucrtane su na kartografskom prikazu. Dozvoljene su prostorne prilagodbe koje ne odstupaju od koncepcije rješenja.

Članak 106.

Sva naselja Županije uključivat će se na regionalni vodoopskrbni sustav. Dozvoljava se razvoj vlastitog vodoopskrbnog sustava uz uvjet da se bez značajnijih zahvata može priključiti na regionalni vodovod.

Članak 107.

Natapanje je nužna mjera korekcije vodozračnog režima poljoprivrednih površina Županije. Izradom studijske i projektne dokumentacije potrebno je utvrditi mogućnosti korištenja ove mjere, prostore njenog obuhvata, izvorišta vode i sustave za natapanje.

6.4.2. Uređenje režima voda

Članak 108.

Za zaštitu od štetnog djelovanja voda dozvoljeni su regulacijski zahvati i korekcije korita pod uvjetima definiranim ovim Planom i posebnim uvjetima.

Na rijeci Dravi, u granicama Virovitičko-podravske županije, predviđa se mogućnost izgradnje vodne stepenice Barcs i akumulacije Barcs i Donji Miholjac čiju izvedbu treba koordinirati i prilagoditi zahtjevima zaštite okoliša unutar postojećeg korita rijeke Drave. Građevine iz stavka 1. ovog članka su višenamjenskog značaja i položajno su prikazane na karti br. 2 «Infrastrukturni sustavi» i kartogramima.

Zahvate treba provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja Regionalnog parka Mura-Drava..

Odluka o izgradnji, dinamici izgradnje i prioritetu izgradnje višenamjenskih vodnih stepenica još uvijek nije utvrđena, a obzirom da je vezana uz međudržavne dogovore Republike Mađarske i Hrvatske, prostor akumulacija i građevina mora se do trenutka donošenja konačne odluke, štiti od zauzimanja ili izgradnje koja bi mogla otežati ili onemogućiti izgradnju stepenica i akumulacija.

Do eventualne izgradnje akumulacija i vodnih stepenica dozvoljeni su radovi na zaštiti priobalnih dijelova od poplava i radovi na uređenju vodnih tokova, izgradnja regulacijskih građevina i sustava za navodnjavanje..

Članak 109.

Neobrađene površine u dolinama vodotoka kao i na drugim mjestima treba urediti (planirati) izvođenjem melioracijskih zahvata, zaštitom od štetnog djelovanja voda i drugim mjerama poboljšanja.

Ugrožene poljoprivredne površine, a osobito visoko vrijedno poljoprivredno zemljište treba zaštititi od poplavnih i drugih suvišnih voda i bujica, a trend smanjenja poljoprivrednih površina uzrokovan širenjem naselja, izgradnjom prometnica i ostale infrastrukture mora se zaustaviti.

Članak 110.

U PPUO/G treba planirati zaštitu od poplava pritoka rijeke Drave kompleksnim zahvatima na slivu, planiranjem na zaštitu od štetnog djelovanja erozijskih procesa i bujica, te regulaciju vodotoka i uređenje glavnog odvodnika - rijeke Drave.

Potrebno je izraditi katastar i utvrditi granice područja djelovanja erozijskih procesa i bujica. Na područjima djelovanja erozijskih procesa i bujica poduzeti aktivnosti za sprječavanje i sanaciju tih procesa.

U slivu akumulacija, retencija i ribnjaka nije dozvoljena izgradnja građevina koje bi svojim zagađenjima mogle negativno djelovati na kvalitetu voda.

Članak 111.

Za potrebe upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda, na vodotocima i drugim površinskim vodama utvrđuje se inundacijsko područje kao prostor primjene posebnih propisa. U predmetnom području zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

Uz kanale I reda predviđa se uređeno/neuređeno inundacijsko područje 5-10 metara, uz kanale II reda 3-5 metara uz kanale III i IV reda 2-3 metra od ruba vodonosnog korita, dok za nasipe uz kanale I reda inundacijsko područje treba biti najmanje 5 metara od vanjske nožice nasipa (branjeni dio) zavisno o veličini sliva pojedinog kanala unutar kojeg je obvezno poštivati ograničenja iz Zakona o vodama.

Članak 112.

Na kartografskom prikazu ucrtan je planirani položaj akumulacija, retencija i brdskih akumulacija. Točan položaj planirane akumulacije Lukavac moguće je utvrditi u PPUG Slatine nakon izrade elaborata analize vodnogospodarskog uređaja sliva potoka Lukavčić za potrebe obrane od poplava bez izmjene ovog Plana.

Zbog očuvanja prirodne ravnoteže vodnih ekosustava na područjima na kojima se planira izgradnja retencija/akumulacija hitno je potrebna njihova izgradnja radi kišnih preljeva.

Za sve vodnogospodarske građevine i zahvate u PPUO/G treba propisati mjere zaštite prirodnih i krajobraznih obilježja.

6.4.3. Zaštita voda od zagađivanja

Članak 113.

U svim naseljima na području Županije nužno je definirati i planirati sustav odvodnje.

U PPUO/G riješiti odvodnju naselja koja se nalaze na zaštitnim zonama vodocrpilišta i na području cijelog vodonosnika. Riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata unutar i izvan građevinskog područja, a posebice farmi na području vodonosnika.

Članak 114.

Otpadne vode obvezno treba prije upuštanja u recipijente tretirati preko pročištača otpadnih voda. Za naselja odnosno objekte koji nemaju izgrađen sustav odvodnje, do njegove izgradnje dozvoljava se izgradnja trodijelnih nepropusnih septičkih jama.

Industrijske i ostale građevine sa značajnijim zagađivanjem korištenih voda koje nisu obuhvaćene sustavima za odvodnju i pročišćavanje voda naselja moraju izgraditi vlastite sustave odvodnje i uređaje za pročišćavanje.

Za sve zagađene otpadne vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav prije priključka na odvodni sustav moraju se izgraditi uređaji za pročišćavanje.

Članak 115.

Vodne građevine od važnosti za Državu na području županije su:

-
- regulacijske i zaštitne vodne građevine
- komunalne vodne građevine (građevine za javnu vodoopskrbu i građevine za javnu odvodnju)
- vodne građevine za melioracije (građevine za melioracijsku odvodnju (građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju), građevine za navodnjavanje, mješovite melioracijske građevine)
- vodne građevine za proizvodnju električne energije
- građevine za unutarnju plovidbu

Članak 116.

Vodne građevine od važnosti za Županiju su:

- građevine za obranu od poplava
- retencije i akumulacije za obranu od poplava
- regionalni vodoopskrbni sustav Slavonska podravina
- sva izvorišta vode

7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti

Članak 117.

Vodotoci s pripadajućim vegetacijskim pojasom i dolinom/kanjonom u kojoj se nalaze/kroz koji protječu, u krajobraznom vrednovanju smatraju se jednom prostornom i strukturnom cjelinom, te je u takvim prostorima potrebno namjeravane zahvate usklađivati i provoditi uvažavanjem krajobraznih vrijednosti i obilježja.

Članak 118.

U prirodnim inundacijama **nije dozvoljena izgradnja** radi zaštite ljudi i imovine i zbog očuvanja cjelovitosti prirodnog vodnog krajolika.

Ne dozvoljava se izgradnja u potencijalno poplavnim područjima kako ne bi dolazilo do ugrožavanja ljudi i imovine.

Izuzetno, izgradnja u potencijalno poplavnim područjima moguća je uz uvjete Hrvatskih voda.

Članak 119.

Prije izvođenja hidrotehničkih radova i prenamjene zemljišta (isušivanje vlažnih livada, pretvaranje u oranice) potrebno je provjeriti svrhovitost zahvata u odnosu na narušavanje ili umanjivanje krajobraznih vrijednosti i ekonomsku isplativost.

Članak 120.

Prirodne vodne krajolike i vodne ekosustave potrebno je sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao izuzetno vrijedne i kao nositelje prepoznatljivosti i identiteta Županije.

Članak 121.

Šume su (kao visoka vegetacija) od posebnog značaja i vrijednosti za krajolik, te ih je, u najvećoj mogućoj mjeri potrebno sačuvati kao jedan od najbitnijih i vizualno dominantnih dijelova krajobraza.

Brdske šume predstavljaju prirodni krajolik, tako da se u cilju očuvanja izvorne slike krajobraza ne preporuča krčenje velikih šumskih površina.

Postojeće nizinske šume treba maksimalno zaštititi i očuvati. Nije dozvoljena njihova prenamjena i krčenje.

Šumarke i živice u nizinskim (posebice uz vodotoke) i brežnim predjelima (voćarsko-vinogradarska područja) sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri kao nositelje bogatstva i raznolikosti kulturnog krajolika.

Pri izradi PPUO/G potrebno je odrediti uvjete koji proizlaze iz odredbi Zakona o šumama.

Članak 122.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Izvršiti pošumljavanje nekvalitetnog poljoprivrednog zemljišta i područja unutar zaštitnih zona vodocrpilišta.

Sve nadzemne infrastrukturne koridore racionalizirati i sektorski usuglašeno objedinjavati, a posebice one koridore koji za sobom nužno povlače izgradnju objekata odnosno širenje naselja.

Članak 123

Nove površinske kopove kamenoloma, šljunčara, pješčara i glinokopa nastojati zadržati na postojećim lokacijama ili neposredno uz njih kako bi vizualnih "rana" u prostoru bilo što manje.

Rudarski projekti moraju sadržavati i projekt sanacije sa definiranjem daljnje namjene napuštenih eksploatacijskih polja (biološka rekultivacija ili prenamjena u svrhu rekreacije, ribolova i sl.).

Članak 124.

Identitet ruralnog krajolika potrebno je očuvati na način da se zadrži prepoznatljiva slika sela i zaselaka koji se prepleću i stapaju s prirodnom pozadinom.

Izgradnja u ruralnim predjelima ne smije se vršiti na vizualno vrijednim, značajnim ili eksponiranim lokacijama i na kontaktu sa šumom i vodom.

Nove intervencije u prostoru moraju biti odmjerene i ne smiju odudarati od ambijentalnih obilježja u kojima nastaju. U tom je smislu potrebno oblikovati naselja i građevine tako da se lokacijom i arhitekturom usklade s tradicionalnim graditeljstvom.

Katnost izgradnje u gradovima se utvrđuje kako bi se u pogledu visine objekata zadržala relativno očuvana slika naseljenih predjela Županije i postojeći sklad unutar naselja i u širem prostoru.

Članak 125.

U PPUO/G potrebno je uvažavati, vrednovati i sačuvati strukturne značajke prostora (unutrašnja raščlanjenost, raznolikost, komplementarnost, fizionomija, identitet, ambijentalne značajke, tradicijski čimbenici) na način da se za svaku konkretnu općinu/grad primjene oni modeli prostornih struktura koji neće narušiti, već naglasiti temeljne vrijednosti i osobitosti područja.

8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti, posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

Članak 126.

Prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićene su slijedeće prirodne vrijednosti:

- a) U kategoriji "posebni rezervat"
  - Sekulinačke planine (reg.br.405) -šumska vegetacija, 11 ha
- b) U kategoriji "park prirode"
Papuk - Zakon o proglašenju parka prirode "Papuk"(NN 45/99), (reg.br.886), 14 866,0 ha
- c) U kategoriji „regionalnog parka“

Regionalni park Mura-Drava (NN 22/11), ukupne površine 87 680,52 ha, na području

Virovitičko-podravske županije d) U kategoriji "spomenik prirode":

- Rupnica - prizmatsko lučenje (reg.br.60), -geološki, 0,50 ha
  - dva stara hrasta (Quercus petraea (Matt.) Liebl.) na predjelu Djedovica (reg.br.934)
- e) U kategoriji „značajni krajobraz“:
    - Jelkuš (reg.br. 918), 250 ha
    - Križnica (reg.br. 919), 846 ha
    - močvarno stanište Vir (reg.br. 920), 1,0603 ha
    - Širinski otok (reg.br.921), 186 ha

f) U kategoriji "park šuma"

- Jankovac (reg.br.61), 640 ha
- Turski grad (turski grad) – preventivna zaštita, 2008. god.

g) U kategoriji "spomenik parkovne arhitekture"- park

- Park u Virovitici (reg.br.403), 4,79 ha
- Park u Suhopolju (reg.br.29), 8,1027 ha
- Park u Slatini (reg.br.570), 2,5 ha

U kategoriji "spomenik parkovne arhitekture"-skupina stabala

- Skupina stabala u Noskovačkoj Dubravi (reg.br.583), 1 ha

U kategoriji "spomenik parkovne arhitekture"

- pojedinačno stablo - Mamutovac u Slatini (reg.br.406)

Prostornim planom predviđeni za zaštitu su:

- a) U kategoriji "posebni rezervat"
  - "Mrtvi dol"(šumska vegetacija)
  - „Smudska brda“ (botanički)
- b) U kategoriji "spomenik prirode"
  - "Rustine" (geomorfološki)
- c) U kategoriji "značajni krajobraz"
  - močvarno područje uz Dravu,
  - potočna dolina "Rakitovac"
  - dolina potoka Čeralinica i nastavno Vojlovica rijeke,
  - područje oko "Ružice grada"
  - područje oko "Manastira Sv.Nikolaja".
  - zaštićeni pojas grada Virovitice na obroncima Bilogore
  - šuma Jasenaš
  - Rezovačke Krčevine
  - vidikovac Macute
  - potočna dolina rijeke Čađavice
  - ribnjak Grudnjak, općina Zdenci

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- d) U kategoriji “park šuma”
- šuma “Plandište” kod naselja Kozice
  - šumsko područje Djedovica
  - Lisičine
- e) U kategoriji “spomenik parkovne arhitekture“ - park
- park u Orahovici
  - park u Višnjici
  - park u Voćinu
  - šuma Albus
  - lokalitet Merkur kod Orahovice
  - Park u Zdencima
- U kategoriji “spomenik parkovne arhitekture“ - skupina stabala
- skupina stabala u Špišić Bukovici
  - drvodred između Suhopolja i Cabune
  - skupina borova uz raskrižje ceste Đuričić – Drenovac (ornitološki) na jezeru Grudnjak.

Kategorija zaštite za prirodne vrijednosti prostornim planom predviđene za zaštitu iz prethodnog stavka ovog članka određena je načelno, a stvarna kategorija odredit će se u tijeku provođenja postupka zaštite.

Članak 127.

Granica značajnog krajobraza označena na kartografskom prikazu je načelna, a konačnu granicu potrebno je utvrditi u PPUO/G nakon provođenja postupka zaštite u suradnji s nadležnim državnim i županijskim tijelima.

Članak 128.

Zaštićenim područjima upravljaju javne ustanove.

Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode osniva Republika Hrvatska, uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim prirodnim vrijednostima osnivaju jedinice područne (regionalne) samouprave, odlukom županijske skupštine.

Na području županije osnovana je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Virovitičko-podravske županije

Članak 129.

Mjere zaštite zaštićenih područja su:

Na području i u neposrednoj okolini posebnog rezervata šumske vegetacije nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti šumske fitocenoze, a to su ponajprije intenzivniji zahvati sječe u okolnom prostoru, izgradnja prometnica, eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i dr.

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja parka prirode Papuk i Regionalnog parka Mura-Drava najvažnije je donošenje i provedba njegovih prostornih planova područja posebnih obilježja i planova upravljanja.

Elemente krajobraza u zaštićenim područjima ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, osobito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana.

Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti.

U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu. Nužno je zaustaviti i sanirati divlju gradnju, naročito u obalnom pojasu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen] i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare, uskladiti i prostorno organizirati različite interese, posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale, izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
  - štititi značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
  - planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i si.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Značajke spomenika prirode (geomorfološki) treba očuvati izuzimanjem nepovoljnih aktivnosti (eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati, izgradnja i dr.) iz zone u kojoj bi mogli negativno utjecati na zaštićenu geobaštinu.

Značajke spomenika prirode (geološki i hidrogeološki) treba očuvati izuzimanjem nepovoljnih aktivnosti (eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati, izgradnja i dr.) iz zone u kojoj bi mogli negativno utjecati na zaštićenu geobaštinu.

Zaštićeni rijetki primjerak drveća treba uzgojno-sanitarnim zahvatima održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Preporučljivo je izraditi studiju vitaliteta kojom će se utvrditi detaljnije smjernice očuvanja.

Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u zaštićenim područjima (i ostalim područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpavanju (travnjaci, bare, lokve, špilje i dr.) - kroz osiguranje poticaja ili organiziranje košnje i čišćenja od strane nadležnih javnih ustanova zaštite prirode. Po potrebi navedene ustanove trebaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode sklapati ugovore o skrbi za pojedina zaštićena područja ili njihove dijelove.

Zaštićene park-šume treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i namjene prostora. Uzgojno-sanitarnim zahvatima dendrofloru treba održavati u povoljnom stanju vitaliteta.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Zaštićene parkove treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnoj matrici odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture. Uzgojno-sanitarnim zahvatima dendrofluoru treba održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Za pojedina stabla ovisno o njihovom stanju preporučljivo je izraditi studije vitaliteta kojima će se utvrditi detaljnije smjernice njihova očuvanja.

Parkove treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnim matricama (ukoliko postoje) odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture (skulpture, fontane, klupe, staze, igrališta i dr.).

Preporučljivo je izraditi i provoditi programe razvoja održivog turizma u zaštićenim područjima, s naglaskom na definiranje prihvatnog kapaciteta područja ("carrying capacity").

Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s budućim mjerama zaštite tog područja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

Članak 130.

Mjere zaštite zaštićenih i ugroženih vrsta su:

Sisavci

U cilju zaštite šišmiša, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša, poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonije. Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je jedan dio špilja predvidjeti kao područja zatvorena za javnost, a u špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.

U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Virovitičko-podravske županije.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (**vidra, dabar, močvarna rovka, vodena rovka**) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, odnosno ne planirati daljnje regulacije vodotoka te daljnje melioracije ovakvih površina bez Ocjene prihvatljivosti takvih zahvata na prirodu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Ptice

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (regulacije vodotoka, vađenje šljunka), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati).

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

U slučaju izvođenja ovakvih zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu.

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko- gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).

Vodozemci

Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Ribe

U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje Virovitičko-podravske županije obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH.

Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.

Leptiri

Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju šumama koje uključuju uništavanje starih hrastova i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja; intenziviranja poljoprivredne proizvodnje; sukcesije livadnih staništa; te sakupljačke aktivnost kolekcionara.

U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno- gospodarskim zahvatima.

Radi očuvanja europski ugroženih leptira plavaca (*Maculinea*) koji su usko vezani uz vlažne livade s određenim biljnim zajednicama, potrebno je takve livade evidentirati i dugoročno osigurati njihov opstanak (redovita košnja) te ih zaštititi kao područja ekološke mreže RH.

Alohtone vrste

Zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave, sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Članak 131.

Mjere zaštite za ugrožena i rijetka staništa su:

A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušenim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr.);
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- sprječavati zaraštavanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju;
- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;
- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostora za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
- vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama;
- ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova;
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnjezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
- sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
- sprječavati zaraštavanje sedrenih barijera i vodopada, osigurati dovoljan stalni protok vode i onemogućiti eutrofikaciju vode;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

C - D. Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva; očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
- očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhih i vlažnih travnjaka;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje i redovitu ispašu, odnosno košnju;
- očuvati povoljnu građu i strukturu morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- provoditi prikladni sustav upravljanja i nadzora nad balastnim vodama brodova, radi sprječavanja širenja invazivnih stranih vrsta putem balastnih voda; ne iskorištavati sedimente iz sprudova u priobalju; uklanjati strane invazivne vrste;

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- očuvati muljevite, pjeskovite, šljunkovite i kamenite obale u njihovom prirodnom obliku s prirodnom vegetacijom te sanirati devastirana područja gdje god je moguće;

E. Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove;
- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice; u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modificirane organizme;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhих (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje
- nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
- osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;

Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Virovitičko-podravске županije.

I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
- uklanjati invazivne vrste;
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim;
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

J. Izgrađena i industrijska staništa

- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične svojte;
- uklanjati invazivne vrste.
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofilnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;
- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
- očuvati bušike, te sprječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
- očuvati šikare sprudova i priobalnog pojasa velikih rijeka;
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova;

Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju.

Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste. Prilikom planiranja potencijalnih lokacija za vjetroelektrane uvažiti ograničenja nužna za zaštitu ugroženih vrsta ptica i šišmiša.

Članak 132.

Mjere zaštite za područje ekološke mreže su:

Provoditi smjernice za mjere zaštite područja ekološke mreže propisane Uredbom o proglašenju ekološke mreže, te donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže, te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti.

Svi planovi, programi i/ili zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti planirane radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, prometne koridore i razvoj turističkih zona.

Potrebno je izvršiti inventarizaciju vrsta i staništa te provoditi praćenje stanja (monitoring) kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.

Članak 133.

Granice obveze izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja toka rijeke Drave označene u planovima užih područja ukidaju se, a obveza izrade PPPPO na području Virovitičko-podravске županije određuje se u granicama Regionalnog parka Mura-Drava i Parka prirode Papuk.

Granice obveze izrade PPPPO u PPUO/G se preuzimaju iz ovog plana, bez potrebe izmjena i dopuna PPUO/G.

U PPPPO potrebno je utvrditi mjere zaštite i korištenja prostora

Do donošenja konačnih odluka na državnoj i međudržavnoj razini o načinu korištenja rijeke Drave i izrade PPPPO potrebno je:

- očuvati nedirnutost riječnog toka, što posebno vrijedi za područje Drave uzvodno od Barcsa i nedirnutost ostataka starih tokova, rukavaca, bara, i sl.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- poplavne šume uključiti u zaštićeno područje kao zaštitne zone budući da čine prirodno jedinstvo s tokom rijeke
- očuvati vlažne livade i pašnjake kao važne dijelove zaštitne zone, zadržavanjem uobičajenog ritma aktivnosti na njima

Članak 134.

Za **područja koja se štite Planom** mjere zaštite utvrdit će se u PPUO/G.

U cilju zaštite i racionalnog korištenja ovih područja do donošenja PPUO/G utvrđuje se:

- šumarcima obrasli obronci ostaju bioekološka uporišta prostora, a površine pod šumom treba proširivati,
- reprezentativne površine hrastovih i bukovih šuma očuvati, kao i sastojine lipa u gospodarskoj jedinici "Virovitička Bilogora",
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, uzvišenjima i po vrhovima obronaka, jer ona narušava prirodnu krajobraznu sliku.
- ograničiti nekontrolirano korištenje tih prostora (rekreacija, razgledavanje, košnja i sl.) budući da to može imati negativne učinke na konkretan objekt prirode, a mjere zaštite treba propisati na osnovi ocjene pojedinačnog lokaliteta.
- prostorno ograničiti i planovima užeg područja precizno utvrditi područja na kojima je moguća izgradnja objekata povremenog stanovanja.

Mjere zaštite za dijelove ovih područja planiranih za zaštitu u kategoriji značajnog krajobraza potrebno je uskladiti s programima gospodarenja šumama.

Članak 135.

Očuvanje, obnovu, revitalizaciju i afirmaciju kulturno-povijesnog naslijeđa treba definirati u PPUO/G, a razraditi u slijedećoj dokumentaciji prostora:

1. za dijelove naselja registrirane (zaštićene) kao povijesne urbanističke cjeline (Virovitica) obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja na temelju prethodno izrađene konzervatorske dokumentacije
2. za evidentirane i planirane seoske cjeline obvezna je, nakon provođenja postupka zaštite, izrada konzervatorske dokumentacije uz obvezu da se PPUO/G za te dijelove naselja propiše izrada detaljnih planova uređenja
3. za ostalu zaštićenu i značajniju evidentiranu graditeljsku baštinu obvezna je izrada konzervatorske dokumentacije i u slučaju kad za šire područje postoji detaljni plan uređenja
4. za šire područje oko Ružice grada, koje uključuje i srednjovjekovni grad povrh Ružice grada, kompleks manastira Sv. Nikole i srednjovjekovnu kapelicu Sv. Lovre, obvezna je izrada konzervatorske dokumentacije u kojoj će se utvrditi mjere za njihovo racionalno korištenje i zaštitu
5. Pri očuvanju, obnovi, revitalizaciji i afirmaciji kulturno-povijesnog naslijeđa potrebno je:
  - a) Reafirmirati povijesnu/tradicijsku matricu naselja korigirajući pri tome smjerove daljnjeg nekontroliranog linearnog rasta većeg broja seoskih naselja koja se protežu i međusobno spajaju uzduž jačih prometnica,
  - b) Programe obnove graditeljske baštine povezati s potencijalnim investitorima uklapajući postojeći spomenički fond u turističku ponudu Županije,

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- c) Provesti daljnja istraživanja s ciljem utvrđivanja vrijednosti i mogućih načina izgradnje unutar tradicijskih cjelina,
- d) Arheološke lokalitete u postupku registracije utvrditi na katastarskim podlogama, zbog efikasnijeg provođenja mjera zaštite.

Prilikom izrade PPUO/G obavezno je izraditi konzervatorsku podlogu koja sadrži opće i posebne uvjete zaštite i očuvanja kulturnih dobara u području obuhvata plana.

Članak 136.

Za evidentirane, preventivno zaštićene i registrirane spomenike kulture u PPUO/G propisati mjere zaštite.

9. Gospodarenje otpadom

9.1. Opće smjernice

Članak 137.

Zbrinjavanje otpada vršit će se u županijskom centru za gospodarenje otpadom.

Centar za obradu otpada mora nuditi kompletno zbrinjavanje, što podrazumijeva postojanje sortirnice, kompostane, obrade i odlagališta za neiskorišteni ostatak otpada.

Lokacija za centar za gospodarenje otpadom je Jasenaš na području grada Virovitice.

Postojeća neuređena odlagališta moraju se sanirati u zakonski predviđenom roku.

U PPUO/G moraju biti označena sva sanirana odlagališta.

Članak 138.

Broj odlagališta treba se u prvoj fazi razvoja sustava zbrinjavanja svesti na jednu lokaciju u svakoj općini, a u drugoj fazi samo na odlagališta kod Virovitice, Slatine, Orahovice, Pitomače i Voćina.

Uspostavom županijskog centra za gospodarenje otpadom, postojeća odlagališta otpada u Virovitici, Slatini, Orahovici, Pitomači i Voćinu koristit će se kao pretovarne stanice, do konačnog zbrinjavanja u navedenom centru.

Konačna i krajnja faza podrazumijeva postojanje samo jedne lokacije za zbrinjavanje otpada, u okviru koje bi se nalazio centar za odlaganje i obradu otpada.

9.2. Opasni otpad

Članak 139.

Zbrinjavanje opasnog otpada organizirat će se na jedinstvenom i cjelovitom funkcionalnom sustavu Republike Hrvatske.

U suglasju s postavkama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, na prostoru Županije, načelno se utvrđuju lokacije za prikupljanje opasnog otpada na području gradova Virovitice, Slatine, Orahovice, te općina Voćin i Pitomača.

JLS su u PPUO/G dužne odrediti lokacije za smještaj građevina za skladištenje, obradu i /ili uporabu i zbrinjavanje opasnog otpada.

Građevine za skladištenje, obradu i /ili uporabu opasnog otpada mogu se graditi na za tu namjenu planiranim lokacijama, kao i u zonama gospodarske namjene – proizvodnim ili industrijskim, ukoliko je isto u skladu sa djelatnostima i prostorno-planskim osobitostima zone.

Članak 140.

V. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Kod utvrđivanja lokacija prikupljališta i skladišta za opasni otpad, treba odrediti takve prostore koji ispunjavaju sve uvjete trajnog neugrožavanja i zaštite okoliša.

Prikupljanje i skladištenje posebnog i opasnog otpada, sukladno Strategiji i Programu prostornog uređenja RH, Uredbe o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Zakona o otpadu, treba organizirati u okviru lokacije budućeg centra za gospodarenje otpadom.

Članak 141.

Do trenutka uređenja lokacije budućeg centra za obradu i odlaganje otpada, opasni otpad mora se prikupljati, privremeno skladištiti i zbrinjavati na mjestima njegovog nastajanja, uz provedbu zakonom propisanih mjera zaštite.

9.3. Komunalni i neopasni proizvodni otpad

Članak 142

Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti (papir, staklo, metal i plastika), mora se odvojeno sakupljati i skladištiti, kako bi se omogućila uporaba.

Ovako prikupljeni otpad uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenim sakupljačima/obrađivačima otpada.

Otpad koji se ne može uporabiti odlagati na odlagalište otpada.

Lokacije za zbrinjavanje građevnog otpada određuju se Odlukom, sukladno Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom i mogu se mijenjati bez izmjene ovog Plana.

Članak 143.

U PPUO/G odrediti jednu lokaciju za odlaganje komunalnog otpada, koja će biti u funkciji do uspostave županijskog centra za gospodarenje otpadom.

U PPUO/G odrediti mjere:

- izbjegavanja nastajanja otpada
- korištenje vrijednih svojstava otpada i sekundarnih sirovina
- sigurnog skladištenja opasnog otpada do predaje ovlaštenim sakupljačima/obrađivačima.

10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš

Članak 144.

U PPUO/G se moraju inventarizirati osnovni elementi prirode i okoliša, analizirati i vrednovati postojeće stanje s obzirom na klasifikaciju, kvalitetu i kvantitetu poremećaja, te temeljem toga propisati mjere zaštite prirode i okoliša.

Članak 145.

Ovim Planom određuju se osnovni elementi okoliša i mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš i to:

1. VODE - obrađeno u poglavljima 1.5; 1.6; 6.4. i 7. ovih Odredbi.
2. ŠUME - obrađeno u poglavljima 1.5; 1.6; 3.5 i 7. ovih Odredbi.
3. TLO - obrađeno u poglavljima 1.4; 1.6; 3.3; i 9. ovih Odredbi.
4. KRAJOBRAZ - obrađeno u poglavlju 7. ovih Odredbi.
5. ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI - obrađeno u poglavlju 8. ovih Odredbi.
6. POSTUPANJE S OTPADOM - obrađeno u poglavlju 9. ovih Odredbi.
7. ZRAK- prioritetne mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćavanja zraka su:
  - moguće izvore onečišćavanja zraka ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene i slične zone osobito uzimajući u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova te udaljenost od naseljenih područja,
  - izvršiti istraživanja o osobinama, smjeru i intenzitetu vjetrova na području Županije,
  - oko postojećih i planiranih izvora onečišćavanja zraka podizati odnosno planirati podizanje nasada zaštitnog zelenila,
  - na temelju ocjene razine onečišćenosti uspostaviti mrežu za trajno praćenje kakvoće zraka na svom području (lokalna mreža) ako su razine onečišćenosti više od graničnih vrijednosti
8. ZAŠTITA OD BUKE - prioritetne mjere za zaštitu od buke su:
  - objekte i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke locirati na odgovarajućoj udaljenosti od naselja, većih prometnica, stambenih i rekreacijskih zona te drugih tihih djelatnosti, a u izuzetnim slučajevima i izvan naselja.
  - planovima užeg područja utvrditi dozvoljenu razinu buke u urbanim područjima, u suglasju sa zakonskim propisima,.
  - intenzivirati aktivnosti vezane uz rješavanje (saniranje) negativnog utjecaja postojećih izvora buke i vibracija na okoliš, prirodnu i graditeljsku baštinu (osobito za kamenolome).
9. BILJNE I ŽIVOTINJSKE VRSTE
  - utvrditi da li na području obuhvata plana užeg područja žive ili rastu zaštićene biljne i životinjske vrste, te vrste čija brojnost opada, staništa nestaju ili im prijete izumiranje, te za iste propisati mjere zaštite.
10. OBLIKOVANJE NASELJA I KULTURNE VRIJEDNOSTI
  - kod oblikovanja naselja planiranje nove izgradnje uravnotežiti s postojećom izgradnjom zadržavajući i njegujući izvorna obilježja naselja i šireg područja.
  - mjere zaštite kulturno-povijesnih cjelina obrađene su u poglavlju 8. ovih Odredbi.

10.1. Procjena utjecaja na okoliš

Članak 146.

Postupak procjene utjecaja na okoliš provodi se za zahvate sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i Uredbi o procjeni utjecaja na okoliš.

10.2. Mjere posebne zaštite

Članak 147.

Mjere za provedbu zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti temelje se na geografskim i demografskim osobitostima, dostignutom stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na stalnom procjenjivanju ugroženosti ljudi i područja od prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i povredljivosti na eventualna ratna razaranja.

Članak 148.

Mjere posebne zaštite sastoje se iz osnovnih i specifičnih mjera i zahtjeva.

1. Osnovne mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja su, u najvećoj mjeri, sadržane u načelima i mjerama planiranja prostora.
2. Specifične mjere i zahtjevi zaštite i spašavanja općenito obuhvaćaju:
  - mjere kojima se osigurava zaštićenost stambenih, poslovnih i drugih građevina te smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (manja visina građevina, manja gustoća izgrađenosti, više zelenih površina, veća udaljenost između građevina i slično)
  - mjere koje omogućavaju učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi
  - mjere koje omogućavaju elastičan prijelaz iz jednoga u drugi oblik prometa i kretanja (iz optimalnih u izvanredne uvjete)
  - mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih – izvanrednih događanja
  - mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupotresno i protupožarno projektiranje i slično)

Članak 149.

Sklanjanje ljudi osigurava se izgradnjom skloništa osnovne i dopunske zaštite te prilagođivanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi. Zone obvezne izgradnje skloništa odrediti će se PPUO/G.

Članak 150.

Zaštita od poplava provodi se sukladno Zakonu o vodama, Državnom planu obrane od poplava i Glavnom provedbenom planu obrane od poplava. U potencijalno poplavnim područjima ne može se planirati izgradnja kako ne bi došlo do ugrožavanja ljudi i materijalnih dobara. Izuzetno, izgradnja u potencijalno poplavnim područjima moguća uz uvjete Hrvatskih voda i u postojećim građevinskim područjima naselja.

Zaštita od požara provodi se na temelju procjene ugroženosti od požara i planu zaštite od požara.

Zaštita od potresa provodi se protupotresnim projektiranjem građevina sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji i važećim tehničkim propisima.

Članak 151.

Mjere zaštite i spašavanja propisuju se posebnim izvatkom iz procjene ugroženosti Virovitičko-podravske županije pod nazivom „Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja“ kojim se utvrđuju i propisuju preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i antropogenih katastrofa i velikih nesreća po kritičnu infrastrukturu te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša.

Mjere zaštite i spašavanja provoditi sukladno dokumentu iz stavka 1. ovog članka.

11. Mjere provedbe

11.1. Prostorni planovi

Članak 152.

Prostorni planovi koji su na snazi primjenjuju se u svim dijelovima koji nisu u suprotnosti s Prostornim planom Županije i zakonskim propisima.

11.2. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

Članak 153.

Temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji, Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske i planskih usmjerenja i određenja utvrđuje se potreba izrade:

1. Prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) za Park prirode Papuk.

Ovim planom osobito je važno utvrditi i uskladiti gospodarski interes i interes vezan uz zaštitu i racionalno korištenje prirodnih vrijednosti.

2. Prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) Regionalni park Mura-Drava.

Ovim planom obuhvaćeno je područje Regionalnog parka Mura Drava kroz Virovitičko-podravsku županiju.

Buduće aktivnosti na tom području potrebno je provoditi u skladu s UNESCO-vim programom zaštite i proglašenja biosfernog rezervata dunavskog slivnog područja.

3. Prostornih planova uređenja općina i gradova (PPUO/G) za ukupno 3 grada (Virovitica, Slatina, Orahovica) i 13 općina (Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin, Zdenci)

Članak 154.

U svim planovima potrebno je osigurati uvjete za razvitak infrastrukture od važnosti za Državu i Županiju koja prolazi ili je planirana područjem općine ili grada (trase magistralnih i brzih cesta, koridori visokonaponskih dalekovoda od 35-400 kV, trase infrastrukturnih koridora u istraživanju itd.).

Članak 155.

U PPUO/G se prilikom planiranja namjene površina moraju uzeti u obzir: “Studija opskrbe zemnim plinom županije Virovitičko-podravske”- Coning inženjering d.d. Varaždin; “Planovi razvitka vodoopskrbe u prostoru županije Virovitičko-podravske”- Hidroprojekt – ing. Zagreb; “Strategija razvitka cestovne mreže Slavonije i Baranje”- Institut građevinarstva Hrvatske d.d. Poslovni centar Osijek.

Članak 156.

U PPUO/G na čijem području je planirana gradnja vodnih stepenica potrebno je riješiti suprotstavljene interese budućeg gospodarskog korištenja i zaštite postojećih prirodnih vrijednosti.

11.3. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

Članak 157.

Područja od posebnog interesa za Državu su: Grad Virovitica i općine Pitomača, Špišić Bukovica, Lukač, Gradina, Sopje i Čađavica.

Pogranična su naselja Križnica (Općina Pitomača), Okrugljača (Općina Špišić Bukovica), Zrinj Lukački, Terezino Polje, Katinka i Veliko Polje (Općina Lukač), Novi Gradac, Žlebina, Detkovac i Budakovac (Općina Gradina), Sopje i Sopjanska Greda (Općina Sopje) te Noskovačka Dubrava u Općini Čađavica.

Za ova područja predviđaju se poticajne mjere na razini nacionalnog programa obnove i razvoja uz razrađenu osnovnu plansku koncepciju razvitka na županijskoj i lokalnoj razini, a u cilju postupnog smanjivanja nerazmjera i zaostajanja u odnosu na druga područja i daljnjeg ravnomjernijeg razvitka (revitalizacija naselja i gospodarstva, a osobito poljodjelstva), te stvaranje pretpostavki za standard življenja primjeren vremenu.

Članak 158.

Sukladno Zakonu o poljoprivrednom zemljištu u PPUO/G potrebno je odrediti uvjete za sprječavanje usitnjavanja zemljišnog posjeda, te uvjete za stimuliranje povećanja zemljišnog posjeda.

Članak 159.

Zakonom o područjima posebne državne skrbi utvrđena su područja o kojima Republika Hrvatska posebno skrbi i poticajne mjere za njihovu obnovu i razvitak. Na području Virovitičko-podravske županije to su:

1. Općina Voćin,
2. naselja u općinama i gradovima:
  - Mikleuš - naselja: Balinci, Četekovac,
  - Čačinci - naselja: Krasković, Prekoračani, Slatinski Drenovac,
  - Slatina - naselja: Golenić, Ivanbrijeg, Lukavac,
  - Virovitica - naselje: Jasenaš.

Članak 160.

- U općinama: Suhopolje, Nova Bukovica, Crnac, Čačinci i Zdenci potrebna je:
- revitalizacija naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama,
  - provedba stimulativnih mjera (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i slično) za ostanak stanovništva u područjima u kojima je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i u one djelatnosti koje će osigurati primjerene uvjete za život.

11.4. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

Članak 161.

Područja i lokaliteti za istraživanje te mjere praćenja pojava i procesa u prostoru odredit će se PPUO/G uz primjenu slijedećih odredbi:

1. Za vodonosnike, vodocrpilišta i izvorišta voda treba utvrditi zaštitne zone i mjere zaštite te kontrolu njihovih provođenja.
2. Dogovorom na međudržavnom nivou s NR Mađarskom razriješiti neizvjesnost izgradnje vodnih stepenica na rijeci Dravi i ostalih uvjeta vezanih za ove višenamjenske građevine (dinamika izgradnje, prioritet izgradnje) te uređenje vodotoka rijeke Drave.
3. Za planirana, postojeća i napuštena eksploatacijska polja odrediti mjere praćenja i korištenja postojećih i sanaciju napuštenih polja s ciljem pravodobnog interveniranja u slučaju narušavanja vrijednosti prostora.
4. Za značajne prirodne vrijednosti označene na karti br. 3. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora" pratiti stanje, način korištenja te potencijalno ugrožavanje i onečišćenje.
5. Poplavna područja zahtijevaju praćenje promjena s ciljem zaštite prostora u slučaju potencijalnog ugrožavanja ljudi i okoliša.
6. Za ribnjačka područja pratiti stanje u prostoru i održivosti ekosustava te intervenirati u slučaju njegovog narušavanja.
7. Demografska kretanja zahtijevaju praćenje trendova radi ravnoteže i predlaganja mjera za uspostavu ravnoteže.
8. Pogranična, rubna i manje razvijena područja zahtijevaju praćenje stanja, pojava i procesa u cilju praćenja učinaka provedenih mjera.
9. Racionalno dimenzioniranje i korištenje građevinskih područja zahtijevaju primjenu mjera praćenja korištenja i predlaganja eventualnih promjena.
10. Zaštita i očuvanje prirodnih i kulturno-povijesnih obilježja i vrijednosti zahtijeva praćenje stanja, pojava i procesa radi pravodobnog interveniranja u slučaju narušavanja tih vrijednosti.
11. Izgradnja kapitalne infrastrukture i objekata od važnosti za Državu i Županiju zahtijeva primjenu mjera praćenja realizacije izgradnje radi ravnomjernijeg povezivanja i razvoja područja.
12. Županijska distribucijska plinska mreža zahtijeva primjenu mjera praćenja realizacije izgradnje te interveniranja u slučajevima neargumentirane promjene pravaca napajanja lokalnih sustava. Svaku promjenu treba računski provjeriti i dokazati nepostojanje negativnog utjecaja na ostatak sustava i sustav u cjelini.
13. Za poljoprivredne površine Županije utvrditi mogućnosti korištenja natapanja, prostore obuhvata, izvorišta vode i sustave natapanja.

Članak 162.

Izvješćima o stanju u prostoru (stalnim monitoringom) pratiti stanja i pojave te predlagati izradu interventnih studija za sanaciju narušenih stanja prostora, stručnih i znanstvenih podloga te programa, studija, projekata i drugih elaborata, a u svrhu racionalnog korištenja prostora u okviru održivog razvoja i rasta.